

MISKOLCI EGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR
KERESKEDELMI JOGI INTÉZETI TANSZÉK

SZAKDOLGOZAT

A jótállás és kellékszavatosság gyakorlati kérdései

2024.

Konzulens:
Dr. habil Barta Judit

Készítette:
Pollák Nikolett
E2W6LY
osztatlan jogász képzés

UNIVERSITY OF MISKOLC
FACULTY OF LAW
INSTITUTE OF CRIMINAL JUSTICE

THESIS

Warranty and warranty issues in practise

2024.

Consultant:

Dr. habil Barta Judit

Written by:

Pollák Nikolett

E2W6LY

A jótállás és kellékszavatosság gyakorlati kérdései

TARTALOMJEGYZÉK

I. ELŐSZÓ	4
II. A JÓTÁLLÁS ÉS A KELLÉKSZAVATOSSÁG ALAPVETŐ SZABÁLYAI	6
1. Szabályozás	6
2. Összehasonlítás	13
3. Áruk adásvételére vonatkozó speciális kellékszavatossági szabályok	17
III. KÖTELEZŐ JÓTÁLLÁSRA VONATKOZÓ EGYES KORMÁNYRENDELETEK	20
1. Tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó jótállás	20
2. Egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó jótállás	28
3. Lakásépítéssel kapcsolatos jótállás	30
IV. JÓTÁLLÁS ÉS KELLÉKSZAVATOSSÁG GYAKORLATI ESETEI	32
1. Fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályai	32
V. ZÁRSZÓ	40
VI. FORRÁSJEGYZÉK	41

I. ELŐSZÓ

Szakedolgozatom a jótállás és a kellékszavatosság gyakorlati kérdéseivel foglalkozik, melyek a polgári jog, valamint a fogyasztóvédelmi jog gyakran emlegetett jogintézményei. Szabályozásuk hosszú történeti múltra tekint vissza, hiszen a megvásárolt termékek, valamint a kapott szolgáltatások megfelelő minőségével kapcsolatos elvárások alapvető igénynek számítottak már a 20. század elején is.¹

Jelen tanulmányban arra vállalkozom, hogy átfogó képet adjak a nevezett jogintézmények szabályozásáról, kutatásom célja, hogy ismertessem és elhatároljam őket egymástól. A dolgozatot három nagyobb részre tagoltam. Az első fejezetben a jótállás és a kellékszavatosság alapvető szabályait, összehasonlítását, valamint az áruk adásvételére vonatkozó speciális kellékszavatossági szabályokat ismertetem. Ezt követi a második fejezet, amelyben a jótállási kötelezettségeken van a hangsúly, különös tekintettel a tartós fogyasztási cikkekre, egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra és a lakásépítéssel kapcsolatos jótállásra. A harmadik, egyben utolsó fejezet pedig a gyakorlati eseteket, a jótállási, szavatossági igények kezelésének és intézésének szabályait dolgozza fel jogesetekkel kiegészítve.

Először is vizsgáljuk meg, hogy valójában mi is az a fogyasztóvédelem és mi a célja? Ez nem más, mint az egyensúlyi helyzet megteremtése a piaci viszonyok szereplői között, tehát a fogyasztó és a vállalkozás között. A fogyasztóvédelmi politika biztosítani tudja a piac hatékony és megfelelő működését, védelmet nyújt a fogyasztók számára, valamint garantálja a fogyasztók vállalkozókkal szembeni jogait. Célok közé soroljuk még ezen felül a tudatos fogyasztói magatartás kialakítását és a fogyasztók gazdasági érdekeinek, biztonságának védelmét. Szabályozásának hazai története szempontjából a 2012. január 1-én hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye M) cikk (2) bekezdésének második mondata jelenti alkotmányos alapját. Ez alapján az államnak kötelezettsége, hogy a fogyasztók érdekeit védő intézményrendszer létrehozását és fenntartását biztosítsa, illetve, hogy a fogyasztók jogait biztosító jogszabályokat alkosson. Ezen kívül a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) tartalmaz rá

¹ Bartha-Tóth Martina: A kellékszavatosság és jótállás szabályozásának történeti áttekintése (DJM, 2021/1-2., 13-24. o.) | Szakcikk Adatbázis (szakcikkadatbazis.hu)

rendelkezéseket, önálló ágazati szabályozását pedig az 1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről (a továbbiakban: Fgytv.) látja el. ²

Utóbbi törvény három nagyobb részre bontható. Az első részben az általános és fogyasztói érdekvédelmet biztosító rendelkezéseket találjuk, a másodikban az állami, önkormányzati és érdekképviselési szervezetrendszerét, a harmadik egyben utolsó részben, pedig a záró rendelkezéseket. Hatályát tekintve, a vállalkozások azon tevékenységére terjed ki, amely a fogyasztókat érinti vagy érintheti és nem terjed ki a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank által felügyelt tevékenységet folytató szervezeteknek, személyeknek MNB által felügyelt tevékenységére. ³

A Ptk. részéről a Hatodik Könyvének XXIV. fejezete foglalja össze a hibás teljesítés általános szabályait így a kellékszavatosságot, és a jótállást is, amely a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) szerinti szabályozáshoz képest, fogyasztói többletvédelem szempontjából is igen jelentős változásokat hozott. Érttem ez alatt a kógens rendelkezéseket, határidők rendszerét. A fogyasztó fogalma a korábbiakhoz képest leszűkült a természetes személyekre, a fogyasztói többletvédelem pedig a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés eseti körére korlátozódott. ⁴

Szerencsére napjainkban a kormányzat kiemelt figyelmet szentel a fogyasztóvédelemnek, egyre nagyobb hangsúlyt kap. Számos jogszabályi rendelkezés védi hibás teljesítés, valamint utóbb észlelt gyártási hibák esetében a fogyasztókat. ⁵

² A fogyasztóvédelmi jog célja, fogyasztóvédelem kialakulása, fejlődéstörténete. A fogyasztói alapjogok. A Fogyasztó fogalma. (uni-miskolc.hu)

³ Fgytv. 1.§ (1), (2) bekezdés

⁴ Hámori Antal: A hibás teljesítés az új Ptk.ban

⁵ A kellék- és termék-szavatosság, a jótállás, a termékfelelősség - és a garancia - útvesztői - Mit tehet a fogyasztó, ha hibás a megvásárolt termék? - Jogi Fórum (jogiforum.hu)

II. A JÓTÁLLÁS ÉS A KELLÉKSZAVATOSSÁG ALAPVETŐ SZABÁLYAI

1. Szabályozás

A szavatossági és jótállási szabályok egyaránt a fogyasztó pozícióját erősítik. Fogalmát a Ptk. a következőképp határozza meg, „Fogyasztónak minősül a szakmája, önálló foglalkozása vagy az üzleti tevékenysége körén kívül eljáró természetes személy.”⁶ Míg az Fgytv. alapján pedig az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységi körén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személyt minősíti fogyasztónak, aki árut (amely termék, ingatlan, vagyoni értékű jog, szolgáltatás) vesz, rendel, kap, használ, igénybe vesz, vagy az áruval kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció, ajánlat címzettje.⁷

Változás a régi Ptk.-hoz képest, hogy a hatályos törvény új alapokra helyezi és megújítja a hibás teljesítésre és annak jogkövetkezményeire vonatkozó szabályokat, amelyek kiemelt rendszertani helyen és külön fejezetben kerültek elhelyezésre. Indoka egyrészt a szabályok megnövekedett terjedelme, a szerződésszegési szabályok új struktúrája, másrészt pedig az áttekinthetőség és a kezelhetőség megkönnyítése volt. Változás továbbá, hogy a jótállás szabályai a szerződést biztosító mellékkötelezettségekre vonatkozó rendelkezései köréből kikerültek, és a hibás teljesítés jogkövetkezményei között került szabályozásra. Ezek diszpozitívak, tehát eltérést engednek, kivételt képeznek a kellékszavatosságra és jótállásra vonatkozó rendelkezések, melyektől a fogyasztó és a vállalkozás között kötött szerződésekben a fogyasztó hátrányára nem lehet eltérni.⁸

A Ptk. megalkotja a hibás teljesítés egységes fogalmát, ami szerint hibásnak minősül a teljesítés, ha a szerződés tartalmához képest valamelyik fél szolgáltatása nem felel meg a jogszabályban, szerződésben meghatározott tulajdonságoknak, minőségi követelményeknek. Középpontjába a szolgáltatás minőségi fogyatékoságát helyezi, és egyértelművé teszi, hogy a hibás teljesítés szempontjából a teljesítés időpontja releváns. Ebből értelemszerűen az következik, hogy a kötelezett nem teljesít hibásan, ha a hiba oka a szolgáltatásban a teljesítést követően keletkezik. Kimondja azt is, hogy nem beszélhetünk hibás teljesítésről, ha a jogosult a hibát a szerződéskötés időpontjában már

⁶ Ptk. 8:1. § (1) 3. pont

⁷ Fgytv. 2.§ 10. pont

⁸ 1959. évi IV. törvény, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](http://ptk-kommentar.pdf(mhk.hu))

ismerte, vagy ennek időpontjában ismernie kellett. Ami azt jelentette, hogy a hiba jogosult általi ismerete nem csak a kellékszavatossági jogot zárja ki, hanem magát a kártérítési igényt is. A jogszabály a fogalomhoz kapcsolja jogkövetkezményként a kellékszavatosságot, a jótállást, a jogsavatosságot, a termékszavatosságot és a kártérítést, amely által sikerül megszünteti az indokolatlan különbségeket a hibás teljesítés két hagyományos jogkövetkezménye a kellékszavatosság és a jótállás között.⁹ A járulékos kötelezettségek elmulasztása, mint például a csomagolás, címkézés nem megfelelő volta minőséghibássá teszi akkor is a teljesítést, ha az egyébként nem lenne az. Egy konkrét ügy kapcsán a bíróság megalapozottnak ítélte a szerződő fél mezőgazdasági termékértékesítési szerződéstől való elállását, ugyanis szerződéses partnere többszöri felszólítás ellenére sem adott a terményről érvényes minőségi tanúsítványt, ami miatt a fogyasztó nem tudta azt továbbértékesíteni.¹⁰ Ezáltal megszűnt a teljesítéshez fűződő érdeke.

Említést érdemel, a hibás teljesítési vélelem is, amely értelmében fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés esetén az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy a teljesítést követő hat hónapon belül a fogyasztó által felismert hiba már a teljesítés időpontjában megvolt, kivéve, ha e vélelem a dolog természetével vagy a hiba jellegével összeegyeztethetetlen. Erre tekintettel jótállásnál megfordul a bizonyítási teher, ami azt jelenti, hogy a kötelezett vállalkozásnak kell azt bizonyítania, hogy a hiba oka a teljesítés időpontjában nem állt fenn.¹¹ A bíróságnak hivatalból kell észlelnie, ha a perbeli szerződés fogyasztói szerződésnek minősül, és tájékoztatnia kell a feleket a fordított bizonyítási teherről.¹²

Először is a jótállás alapvető szabályainak ismertetésével szeretném kezdeni. Fogalma a törvény szerint így szól, „Aki a szerződés teljesítéséért jótállást vállal vagy jogszabály alapján jótállásra köteles, a jótállás időtartama alatt a jótállást keletkeztető jognyilatkozatban vagy jogszabályban foglalt feltételek szerint köteles helytállni a hibás teljesítésért. Mentesül a jótállási kötelezettség alól, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett. A jótállás a jogosultnak jogszabályból eredő jogait nem érinti.”¹³ Mint, ahogy azt már ismertettem a lényeges változást az jelentette, hogy a régi

⁹ Ptk. 6:157. §, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

¹⁰ BH2014. 178., [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

¹¹ Ptk. 6:158. §, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

¹² BH2013.123.

¹³ Ptk. 6:171. §

Ptk.-val ellentétben nem szerződést biztosító mellékkötelezettségként, hanem a gyakorlatban betöltött szerepének megfelelően a hibás teljesítés esetén alkalmazható jogkövetkezményként szabályozza a törvény, valamint, hogy mellőzi a jótállás kapcsán a reklámra történő külön utalást és nem tartalmaz külön rendelkezéseket a fogyasztónak vállalkozással kötött szerződéséhez kapcsolódó jótállásra. A jótállási nyilatkozat minimális tartalmára vonatkozó rendelkezés elhagyásának az volt az indoka, hogy a rendelkezés megsértése semmilyen joghatással nem bírt, ezért azt célszerűbb a Ptk.-n kívüli fogyasztóvédelmi jogszabályban elhelyezni.¹⁴ Egyrészt létrejöhet a felek megállapodása (jótállási nyilatkozat) alapján, másrészt jótállási kötelezettséget előíró jogszabály alapján, ami egy önként vállalt többletkötelezettség. Tartalmát az azt megalapozó szerződés határozza meg, kivéve, amikor jogszabály kötelez rá, ugyanis ekkor a jótállás mibenlétét a jogszabálynak kell rögzítenie. Jogszabály alapján áll fenn jótállási kötelezettség az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003. (IX. 22.) Korm. rendelet, a lakásépítéssel kapcsolatos kötelező jótállásról szóló 181/2003. (XI. 5.) Korm. rendelet, valamint az egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállásról szóló 249/2004. (VIII. 27.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó ügyletek kapcsán. A lakásépítésre vonatkozó jogszabályi jótállás valamennyi szerződéses kapcsolatban terheli a kötelezettet, míg a másik két jogszabály esetén jótállásra csak a fogyasztóval szerződő vállalkozás köteles.¹⁵

A dolog tulajdonjogának átruházása esetén „a jótállásból eredő jogokat az új tulajdonos érvényesítheti a jótállást vállaló kötelezettel szemben.”¹⁶ A gyakorlatban tipikusan a dolog előállítója által úgynevezett jótállási vagy garancia jegyen vállalt kötelezettség, amelynek jogosultja nem feltétlenül fogyasztó.

A jótállási igény a jótállási határidőben érvényesíthető. „Ha a jótállásra kötelezett kötelezettségének a jogosult felhívására – megfelelő határidőben – nem tesz eleget, a jótállási igény a felhívásban tűzött határidő elteltétől számított három hónapon belül akkor is érvényesíthető bíróság előtt, ha a jótállási idő már eltelt. E határidő elmulasztása jogvesztéssel jár. A jótállási igény érvényesítésére egyebekben a kellékszavatossági jogok gyakorlására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.”¹⁷ Mindebből az

¹⁴ [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

¹⁵ [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

¹⁶ Ptk. 6:172. §

¹⁷ Ptk. 6:173. § (1), (2) bekezdés, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

következik, hogy a jogszabály nem állapít meg jótállási időt, azt külön jogszabályok határozzák meg, vagy a jótállást önkéntesen vállaló nyilatkozata, illetve a felek szerződése. A jótállási határidő tehát jogvesztő, ezért az elévülési jellegű határidőkkel ellentétben nyugvására, megszakadására nincs lehetőség. Ha lejárt, a jogosult a hibás teljesítéséből eredő igényét a szavatossági igényre vonatkozó szabályok szerint érvényesítheti.¹⁸

Most pedig lássuk a kellékszavatosság jogintézményét. A Ptk. szerint „Olyan szerződés alapján, amelyben a felek kölcsönös szolgáltatásokkal tartoznak, a kötelezett a hibás teljesítésért kellékszavatossággal tartozik. Kellékszavatossági igénye alapján a jogosult választása szerint a) kijavítást vagy kicserélést igényelhet, kivéve, ha a választott kellékszavatossági jog teljesítése lehetetlen, vagy ha az a kötelezettnek – másik kellékszavatossági igény teljesítésével összehasonlítva – aránytalan többletköltséget eredményezne, figyelembe véve a szolgáltatás hibátlan állapotban képviselt értékét, a szerződésszegés súlyát és a kellékszavatossági jog teljesítésével a jogosultnak okozott érdeksérelmet; vagy b) az ellenszolgáltatás arányos leszállítását igényelheti, a hibát a kötelezett költségére maga kijavíthatja vagy mással kijavíttathatja, vagy a szerződéstől elállhat, ha a kötelezett a kijavítást vagy a kicserélést nem vállalta, e kötelezettségének a (4) bekezdés szerinti feltételekkel nem tud eleget tenni, vagy ha a jogosultnak a kijavításhoz vagy kicseréléshez fűződő érdeke megszűnt. (3) Jelentéktelen hiba miatt elállásnak nincs helye. (4) A kijavítást vagy kicserélést – a dolog tulajdonságaira és a jogosult által elvárható rendeltetésére figyelemmel – megfelelő határidőn belül, a jogosult érdekeit kímélve kell elvégezni.”¹⁹

Mint ahogy a jótállás, úgy a kellékszavatosság is a hibás teljesítés objektív jogkövetkezménye, ami attól függetlenül terheli a kötelezettet, hogy a szerződésszegésért felelős-e. A kellékszavatosságért való helytállási kötelezettség bizonyos szempontból enyhébb, mint a jótállási kötelezettség, ugyanis a bizonyítási teher a jogosultra hárul, vagyis a vélelem a teljesítés hibátlansága mellett szól. Ez alól kivétel a fogyasztó és vállalkozás között kötött szerződés, mert ennél a Ptk. a fogyasztó által a teljesítéstől számított hat hónapon belül felismert hiba esetén a teljesítés hibás voltát vélelmezi. A jogosult kellékszavatossági jogait kétlépcsős sorrendben érvényesítheti.²⁰

¹⁸ BH2007.155. [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

¹⁹ Ptk. 6:159. § bekezdés,

²⁰ [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

A Ptk. elsőbbséget ad a természetbeni teljesítést biztosító szavatossági jogoknak. Az első lépcsőben a kijavításhoz vagy a kicseréléshez való jogot lehet érvényesíteni, kivéve, ha ez lehetetlen, mert a kijavításra a kötelezett tegyük fel, megfelelő szakértelem hiányában nem képes, vagy az számára másik kellékszavatossági igény teljesítéséhez képest aránytalan többletköltséggel járna. Kijavítás során a dolgot olyan állapotba kell hozni, hogy az megfeleljen a szerződéses és törvényes kellékeknek. Akkor tesz eleget kijavítási kötelezettségének, ha az okokat megszünteti, biztosítja a tartós rendeltetésszerű használatot. Ha ezt követően a hibák ismételten jelentkeznek, az arra utal, hogy a vállalkozó nem megfelelően tett eleget a javítási kötelezettségének. A költségek a kötelezettet terhelik, az értéknövekedést a jogosult nem köteles megtéríteni. Kicserélésre fajta és mennyiség szerint meghatározott vagy helyettesíthető dolog esetén van lehetőség. Figyelemmel kell lenni az arányosságra. A kellékszavatossági jogok közötti választás esetén is érvényesül ez az elv, valamint a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének is érvényesülnie kell. A jogosult ebből adódóan nem érvényesíthet olyan szavatossági igényt, amelynek teljesítése a kötelezett számára méltánytalan hátrányt vagy aránytalan többletköltséget eredményezne.²¹

Ezt követően a második lépcsőben, amennyiben az első lépcsőben a kijavításra vagy kicserélésre, a természetben történő orvoslásra nincs lehetőség, a jogosult követelheti az ellenérték megfelelő leszállítását, vagy a maga végezte javítás vagy a harmadik személlyel elvégzett javítással felmerült költségeinek megtérítését, végső soron pedig elállhat a szerződéstől. Ezek a jogosult hibás teljesítés miatti pénzbeli kompenzációját biztosítják, valamint a szerződéses kapcsolat felszámolását célozzák. Gyakorlásuk feltétele, hogy a kijavítást, kicserélést a kötelezett nem vállalta, vagy vállalta ugyan, de azt a megfelelő (fogyasztó által kötött szerződés esetén a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló 19/2014. (IV. 29.) NGM rendeletben meghatározott) határidőn belül, a jogosult érdekeit kímélve elvégezni nem tudja, vagy a jogosultnak a kijavításhoz, kicseréléshez fűződő érdeke megszűnt. Az érdekmúlás lehet relatív is, bizalomvesztés okán. Az árleszállítás célja az egyenértékűség biztosítása akkor, amikor a hiba ellenére a szolgáltatás alkalmas a rendeltetésszerű használatra, de amiatt csökkent értékű. Alkalmazása során nem az igényérvényesítéskor szokásos árból, forgalmi értékéből kell kiindulni, hanem a felek közötti szerződésben

²¹ BH2013.122., [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](http://ptk-kommentar.pdf(mhk.hu))

kikötött árat kell alapul venni. A jogosult elállhat a szerződéstől. A Bécsi Vételi Egyezmény 41. cikke hasonló szabályt fogalmaz meg, kimondja, hogy elállásnak csak alapvető szerződésszegés esetén van helye. Az elállás a szerződést felbontja. Ilyenkor a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal szűnik meg és a már teljesített szolgáltatások visszajárnak.²²

A régi Ptk.-hoz hasonlóan megmarad a jogosultat megillető, egyik kellékszavatossági jogról a másikra történő áttérés joga, ius variandi. Ez alól akkor mentesül a jogosult, ha az áttérésre a kötelezett adott okot, például nem tett eleget a választott szavatossági jog alapján fennálló kötelezettségének vagy az egyébként indokolt volt.²³

Megengedett az eltérés a jogosult által megjelölt kellékszavatossági jogtól. A rendelkezés, értelmében a bíróság a fél kérelmétől függetlenül, saját belátása szerint kötelezheti a szerződésszegő alperest valamely kellékszavatossági jog teljesítésére, kivéve, ha a bíróság által választott megoldás ellen a felek tiltakoznak. Ez új szabálynak minősül, bevezetését az indokolta, hogy korábban a jogosult kereseti kérelmét akkor is el kellett utasítani, ha ugyan a teljesítés hibás volt, de az érvényesített kellékszavatossági jog gyakorlásának törvényi feltételei nem álltak fenn.²⁴

Ami a hiba közlését illeti, a jogosult annak felfedezése után köteles azt közölni a kötelezettel, mégpedig késedelem nélkül. "Fogyasztó és vállalkozás közötti szerződések esetén a két hónapon belül közölt hibát késedelem nélkül közölnék kell tekinteni." A kárért a jogosult lesz a felelős. A hiba közlésére a Ptk. nem támaszt alaki követelményeket. A késedelmesnek minősülő közlés nem jár jogvesztés következményével, a jogosult gyakorolhatja a hibás teljesítésből eredő jogait, de késedelemből eredő kár a kötelezettre nem hárítható²⁵

A régi Ptk.-t sok kritika érte a szavatossági igények érvényesítési határidejének bonyolult és nehezen áttekinthető szabályozása kapcsán. Az általános hat hónapos, valamint a tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kétéves elévülési jellegű határidők rövidnek, a jogvesztő határidők szűkre szabottnak bizonyultak. A Ptk. így számos változásokat kellett, hogy hozzon magával. A legfontosabb az, hogy megszünteti a jogvesztő határidőket. A kellékszavatossági igény főszabályként a teljesítéstől számított egy év, fogyasztó

²² [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

²³ Ptk. 6:160. §, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

²⁴ Ptk. 6:161. §, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

²⁵ Ptk. 6:162. §, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

vállalkozással kötött szerződése esetén két év, ami használt dolog adásvétele esetén a felek megállapodása alapján legfeljebb egy évre csökkenthető, ingatlan esetén öt év alatt évül el. Akkor nyugszik, ha a jogosult a követelést menthető okból nem tudja érvényesíteni, így különösen, ha a hiba vagy a dolog természeténél fogva az elévülési határidőn belül nem volt felismerhető. Ilyen menthető ok lehet a gyakorlatban a rejtett hiba. Speciális megszakadási eset, amikor a dolognak a kicseréléssel vagy a kijavítással érintett részére a kellékszavatossági igény újból kezdődik ²⁶

A szavatossági kifogás csak az ugyanabból a szerződésből eredő igény érvényesítésére irányuló keresettel szemben való védekezést szolgálja, amely legfeljebb a kereset elutasítását eredményezheti, nem vezethet a felperes marasztalására. ²⁷

Az érvényesített szavatossági igény terjedelme kapcsán a Ptk. fenntartja a régi Ptk. szabályozását, mivel nem kerülhet rosszabb helyzetbe a jogosult, ha nem vagy nemcsak a kellékhiany, hanem a hiba okát is megjelölte. Ennek értelmében, „A szavatossági igényt a szolgáltatott dolog minden olyan hibája miatt határidőben érvényesítettnek kell tekinteni, amely a megjelölt hibát előidézte. ²⁸ Ha a jogosult a szavatossági igényét a dolognak – a megjelölt hiba szempontjából – elkülöníthető része tekintetében érvényesíti, a szavatossági igény a dolog egyéb részeire nem minősül érvényesítettnek.” ²⁹

A kötelezett viseli azt a költséget, amely a szerződésszerű állapot megteremtéséhez szükséges, így terheli a kijavítás anyagköltsége és munkadíja, a kicserélés fuvarozási és csomagolási költsége, akkor is, ha azok a jogosultnál merültek fel. Eltérés a korábbi szabályozáshoz képest, hogy a jogosult költségviseléséről is rendelkezik arra az esetre, ha a dolog meghibásodásában az általa tudottan szükséges karbantartás elmulasztása is közrehatott. ³⁰

Szintén új a fogyasztó és vállalkozás között kötött szerződésre nem alkalmazható szabálya, ami alapján a kicserélés következtében a jogosultnál bekövetkező gazdagodás megtérítésére a kötelezett igényt tarthat, valamint, hogy elállás vagy kicserélés esetén a jogosult a dolog addigi használatáért nem köteles díjat fizetni. ³¹

²⁶ Ptk. 6:163. §, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

²⁷ Ptk. 6:164. §, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

²⁸ Ptk. 6:165. §, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

²⁹ Ptk. 6:165. §, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

³⁰ Ptk. 6:166. §, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

³¹ Ptk. 6:167. §, [ptk-kommentar.pdf \(mhk.hu\)](#)

2. Összehasonlítás

	<i>Kellékszavatosság</i>	<i>Jótállás</i>
<i>Fogalma</i>	A vállalkozásnak, szolgáltatást teljesítő félnek a termékben már meglévő hiba miatt bekövetkező (hibáért való) felelőssége. (használt dolog esetén)	Olyan kötelezettséget jelent, amely meghatározott időre szól és hibás teljesítés esetén az arra vonatkozó kötelezettségeket írja elő. Csak bizonyos esetben kötelező jogszabály.
<i>Ki gyakorolhatja</i>	fogyasztó (18. életévét betöltött természetes személy)	fogyasztó (18. életévét betöltött természetes személy)
<i>Kivel szemben lehet gyakorolni?</i>	szolgáltatás nyújtója	szolgáltatás nyújtója
<i>Milyen termékekre lehet érvényesíteni?</i>	ingó dolog, ingatlan, szolgáltatás	tartós fogyasztási cikk, lakás, szolgáltatás
<i>Határidő kezdete</i>	adásvétel időpontja	a fogyasztó részére történő átadás vagy az üzembe helyezés napja
<i>Igényérvényesítési határidő</i>	1 év	a termék árából függően sávos jótállási idő (1-2-3 év)
<i>Melyek a gyakorolható jogok?</i>	kijavítás-kicserélés-áruszállítás-elállás	3 napon belül csere, egyéb esetben kijavítás-kicserélés-áruszállítás-elállás
<i>Milyen esetben nincs a vállalkozásnak felelőssége?</i>	ha a hibát a szerződéskötés időpontjában ismerte vagy ismernie kellett volna	a termék első eladása, illetve az üzembe helyezése óta eltelt 1-2-3 év
<i>Kinek kell bizonyítania és mit?</i>	a teljesítéstől számított 6 hónapon belül felismert hiba esetén az a vélelem, hogy a hiba oka már a teljesítéskor is megvolt, ezért a vállalkozásnak kell bizonyítani, hogy a hiba nem rendeltetésszerű használat miatt keletkezett, 6 hónapon túl felismert hiba esetén a fogyasztó köteles bizonyítani, hogy a hiba oka már a vásárláskor is fennállt és nem az ő rendeltetésellenes használata okozta	a jótállás teljes időtartama alatt a vállalkozás bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett

Ebben a részben a jótállás és a kellékszavatosság rövid összehasonlítása következik, amit a fenti táblázat segítségével szeretnék szemléltetni a könnyebb megérthetőség érdekében.

³² Röviden a két fogalomról, csak annyit, hogy a mai napig nagyon sokan azt gondolják, hogy a kettő egy és ugyanaz, azonban ez nem így van. Szeretném hangsúlyozni, hogy az általam leírt példák csak az olyan vásárlásokra érvényesek, amely vállalkozás és fogyasztó között valósul meg.

Először is vegyük a jótállást, amelynek szabályozását már korábban ismertettem. Ez alatt elsősorban a 151/2003. (IX. 22.) Kormányrendelet szerinti jótállást értjük, amely egy magyar sajátosság. Más Európai Unió tagállamokban egyáltalán nem jellemző, hogy bizonyos termékekre jogszabály kötelezően írjon elő ilyet. A kormányrendelet 1, 2 vagy 3 év jótállást ír elő, mégpedig érték függően, amennyiben az ár eléri a bruttó 10.000 forintot és az a rendelet mellékletében megtalálható. Lényegi eleme továbbá, hogyha vita adódna a vállalkozás és a fogyasztó között a hiba eredetéről, a vállalkozás kötelessége bizonyítani, hogy a termék a fogyasztónak történő átadás után hibásodott meg. Ehhez szakértői véleményt kell beszerezni. Fontos kiemelni, hogyha e nélkül áll békéltető testületi eljárás, vagy akár bíróság elé, akkor bizony nem fogja tudni megnyerni az ügyet.

33

Kellékszavatosság esetében a főszabály, hogy a szavatossági igény a teljesítéstől számított egy 1 alatt évül el, amíg fogyasztó vállalkozással kötött szerződése esetén 2 év alatt, (ami használt dolog adásvétele esetén a felek megállapodása alapján legfeljebb egy évre csökkenthető), ingatlan esetén pedig 5 év alatt. Miután ez az idő letelt a fogyasztónak kell bizonyítani a hiba eredetét vita esetén. A fogyasztók helyzete kellékszavatosság esetén sokkal hátrányosabb, főképp azért, mert nem azt kell a vállalkozásnak bizonyítania az első évben, hogy a hiba az átadás után keletkezett-e, hanem azt, hogy a hiba gyártási eredetű-e, vagy sem. ³⁴

Lássuk azokat a szempontokat, amelyek azonosak a két jogintézményben. Mindkettő a termék megvásárlását követően érvényesíthető. A számla vagy a nyugta segít elindítani a reklamációs folyamatot, (jótállásnál ez a jótállási jeggyel is megvalósítható.) Ha a termék hibás, akkor a fogyasztó kérheti a kijavítást, kicserélést, viszont, ha ezek nem

³² Táblázat forrása: Általános Szerződési Feltételek - KincsesHáz Dunaharaszti (kincseshazdunaharaszti.hu)

³³ 151/2003. (IX. 22.) Kormányrendelet az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról

³⁴ Jótállás és kellékszavatosság: melyik mire jó? (nife.hu)

lehetségesek vagy a vállalkozás megfelelő idő alatt nem tudja megoldani, akkor kérheti az ár leszállítását vagy akár el is állhat a szerződéstől. Tehát négy igényt tud érvényesíteni, nevezetesen a kijavítást, kicserélést, árleszállítást és az elállást. Reklamáció esetén a bejelentését követő 5 munkanapon belül jegyzőkönyvet kell felvennie a vállalkozásnak. Ebből következik, hogy 5 munkanapnál tovább nem húzhatja a döntés meghozatalát, szóval vagy elutasítja az igényt, vagy teljesíti azt, esetleg valami más megoldást kínál fel, például csere helyett kijavítást. Azonos bennük továbbá, hogy a javításra 15 nap van. Ha ez a határidő letelt, akkor a fogyasztó igazolható értesítése esetén a kijavítás további 15 nappal meghosszabbítható, ugyanakkor a 30 nap letelte utáni jogok már eltérést mutatnak jótállás és kellékszavatosság esetén is.³⁵

Most pedig lássuk az eltéréseket. A jótállás időtartamát tehát a 151/2003. (IX. 22) Kormányrendelet határozza meg, miszerint az időtartam attól függ, hogy mennyibe került az újonnan értékesített termék. Így 10.000 és 100.000 forint érték között egy év jótállás, 100.000 és 250.000 forint között két év jótállás, míg 250.000 forintos érték felett pedig már három év jótállás jár a fogyasztónak. A kellékszavatosságnál minden új termék esetében két év jár és csak a használt termékek esetében egy év. Kellékszavatosság minden termékre érvényesíthető, viszont a jótállás csak azokra a 10.000 forintnál drágább termékekre, melyek a Kormányrendeletben felsorolásra kerülnek, ilyenek például a gépek, bútorok, járművek, viszont a ruhák kivételt képeznek. A jótállás csakis új termékre érvényesíthető, amíg a kellékszavatosság akár új, akár használt termékre is. A jótállási időt a termékek átadásától kell számolni vagy, ha ettől eltér, akkor az üzembe helyezéstől, ezzel szemben a kellékszavatossági időt a szerződés megkötésétől, amely jellemzően a nyugta vagy a blokk kiállításának a dátuma.³⁶ A jótállás érvényesíthető akár a vállalkozás által megadott szakszervizben is, a kellékszavatosság csak a vállalkozásnál. Fontos kiemelni, hogy a tapasztalatok azt mutatják, sokkal jobban járunk, ha a jótállást is az üzletben érvényesítjük. Ehhez a vállalkozásnak kötelessége átadni a jótállási jegyet, melynek tartalma jogszabályban kötött, vagyis nem lehet benne akármilyen információ. A kellékszavatossághoz nem kell külön tájékoztatást átadni, az a nyugtával, blokkal igazolható és érvényesíthető. Utóbbinál a javításra rendelkezésre álló legfeljebb 30 napos határidő után a jogszabályok nem segítik egyértelmű teendőkkel a fogyasztókat, jótállás esetén ilyenkor 8 napon belül ki kell cserélni a terméket, vagy a vételárat vissza kell

³⁵ 2013. évi V. törvény

³⁶ 151/2003. (IX. 22.) Kormányrendelet az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról

fizetni. Kellékszavatosság során nincsen megköthető, hogy hányszor javíthat a vállalkozás vagy megbízott szervize. Jótállás alkalmával, ha a termék meghibásodása a termék átvételét, vagy beüzemelését követő 3 munkanapon belül történik, akkor a fogyasztó jogosan kérhet azonnali cserét, míg a kellékszavatosságnál ilyenkor is javíthatja a hibás terméket a vállalkozás. A jótállásra kötelezett termékek esetében a 10 kg-nál nehezebb termékeket, vagy azokat az árukat, amelyek kézipoggyászként tömegközlekedési eszközökön nem szállíthatóak, köteles a vállalkozás elszállítani, vagy akár a helyszínen megjavítani. Ha ezek egyike sem valósítható meg, akkor az elszállítást és a visszaszállítást is kötelessége biztosítani.³⁷

³⁷ 2013. évi V. törvény, Jótállás és kellékszavatosság: melyik mire jó? (nife.hu)

3. Áruk adásvételére vonatkozó speciális kellékszavatossági szabályok

„Az áruk adásvételére irányuló szerződések egyes vonatkozásairól, az (EU) 2017/2394 rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról, valamint az 1999/44/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/771 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: (EU) 2019/771 európai parlamenti és tanácsi irányelv), szoros összefüggésben az (EU) 2019/770 irányelv célkitűzésével és rendelkezéseivel, közös szabályokat határoz meg a fogyasztó és vállalkozás közötti adásvételi szerződésekkel kapcsolatos követelményeket illetően. Meghatározza az áruk szerződésszerűségére, a hibás teljesítés esetén érvényesíthető jogorvoslatokra és ezen jogorvoslatok érvényesítésének feltételeire, valamint a kereskedelmi jótállásra alkalmazandó szabályokat. Az irányelv szabályait például olyan áru esetén kell alkalmazni, amikor egy okostelevízió a hirdetés szerint egy bizonyos videóalkalmazást tartalmaz, vagy egy okostelefon az adásvételi szerződés szerint nyújtott, szabványosított, előre telepített alkalmazásokkal, például ébresztőóra vagy kamera alkalmazással rendelkezik. Az (EU) 2019/770 európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikke és az (EU) 2019/771 európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikke alapján 2021. július 1-ig kellett elfogadniuk a tagállamoknak és kihirdetniük azokat a rendelkezéseket, amelyek az irányelveknek való megfelelést biztosítják. Az irányelvi szabályok alapján megalkotott rendelkezéseket 2022. január 1. napjától kell alkalmazni. Az (EU) 2019/770 európai parlamenti és tanácsi irányelv, illetve az (EU) 2019/771 európai parlamenti és tanácsi irányelv szabályozási tárgya a magyar polgári jogban már létező jogintézmény, amely a hibás teljesítés rendszerét érinti. A szabályozás tárgyi hatályát tekintve azonban a Ptk., valamint a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II. 26.) Kormányrendelet szabályaihoz képest eltérően, szűkebb körben határoz meg a belső piac működéséhez szükséges közös szabályokat. Erre tekintettel a jogharmonizációs célok megvalósítása érdekében az irányelvek magyar jogba történő átültetése önálló kormányrendelet megalkotását tette szükségessé.”³⁸

Az áruk adásvételére vonatkozó speciális kellékszavatossági szabályokat 373/2021. (VI.30.) Kormányrendelet szabályozza. A rendeletet fogyasztó és vállalkozás közötti szerződésekre kell alkalmazni, amennyiben azok tárgya digitális tartalom szolgáltatása,

³⁸ 373/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet végső előterjesztői indokolása - a fogyasztó és vállalkozás közötti, az áruk adásvételére, valamint a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására

digitális szolgáltatás nyújtása vagy áruk adásvétele, ideértve a digitális elemeket tartalmazó árukat is. Ezen kívül, valamennyi ingó áru adásvételére is vonatkozik, tekintet nélkül azok új vagy használt állapotára, illetve értékére. Beépül a hazai fogyasztóvédelmi normatömegbe. Áruk adásvételére vonatkozó fogyasztói szerződés esetén a jogszabályon kívül figyelemmel kell lenni a Polgári Törvénykönyv, a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II. 26.) kormányrendelet, és a kötelező jótállással érintett termékek esetén a 151/2003. (IX. 22.) kormányrendelet szabályaira is. Ezen felül a rendelet kibővíti a szerződésszerű teljesítés Polgári Törvénykönyvben található feltételeit is. A teljesítés időpontjában a szolgáltatásnak meg kell felelnie többek közt a szerződésben foglalt leírásnak, mennyiségnek, minőségnek, a fogyasztó elvárásainak, rendelkeznie kell a szerződésben meghatározott valamennyi tartozékkal, használati útmutatóval, ideértve az ügyfélszolgálati támogatást is és biztosítania kell a szerződésben meghatározott frissítéseket.³⁹

A kellékszavatossági igények sajátos szabályai áru adásvétele esetén a következők, „A vállalkozás megtagadhatja az áru szerződésszerűvé tételét, ha a kijavítás, illetve a kicserélés lehetetlen, vagy ha az aránytalan többletköltséget eredményezne a vállalkozásnak, figyelembe véve valamennyi körülményt, ideértve a szolgáltatás hibátlan állapotban képviselt értékét, valamint a szerződésszegés súlyát is.”⁴⁰ A fogyasztó az ellenszolgáltatás arányos leszállítását igényelni jogosult akkor is vagy pedig megszüntetni az adásvételi szerződést, hogyha a vállalkozás nem végezte el a kijavítást vagy a kicserélést, vagy pedig elvégezte azt, de részben vagy egészben nem teljesítette. Továbbá jogosult még igényelni akkor is, ha ismételt teljesítési hiba merült fel, annak ellenére, hogy a vállalkozás megkísérelte az áru szerződésszerűvé tételét vagy ha olyan súlyú a teljesítés hibája, hogy az azonnali árleszállítást vagy az adásvételi szerződés azonnali megszüntetését teszi indokolttá. Végso soron pedig jogosult az igénylésre, ha a vállalkozás nem vállalta az áru szerződésszerűvé tételét, vagy a körülményekből nyilvánvalóan látszik, hogy a vállalkozás észszerű határidőn belül vagy a fogyasztónak okozott jelentős érdeksérelem nélkül nem fogja az árut szerződésszerűvé tenni. Ha a fogyasztó meg kívánja szüntetni az adásvételi szerződést a hibás teljesítésre hivatkozva, a vállalkozást terheli annak bizonyítása, hogy maga a hiba jelentéktelen. A vételár még

³⁹ ÚJ SZABÁLYOK ÉRKEZNEK AZ ÁRUK ADÁSVÉTELÉRE ÉS A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK NYÚJTÁSÁRA 2022-TŐL – Magyar Logisztikai, Beszerzési és Készletezési Társaság

⁴⁰ 373/2021. (VI. 30.) Korm.rend. 12. § (1) bekezdés

fennmaradó részére vonatkozóan is részben vagy egészben jogosult visszatartani mindaddig a fogyasztó, amíg nem tesz eleget a teljesítés szerződésszerűségével és a hibás teljesítéssel kapcsolatos kötelezettségeinek a vállalkozás. A határidőt, ami kijavítás vagy kicserélés elvégzésére áll nyitva, attól az időponttól kell számítani, amikor a fogyasztó közölte a hibát a vállalkozással. Az árut a kijavítás vagy a kicserélés teljesítése érdekében mindig a fogyasztónak kell a vállalkozás rendelkezésére bocsátania. Kicserélt áru visszavételét a vállalkozásnak saját költségére kell biztosítania. Amennyiben olyan áru eltávolítását teszi szükségessé a kijavítás vagy éppen a kicserélés, amit az áru jellegének és céljának megfelelően üzembe helyeztek még a hiba felismerhetővé válása előtt, akkor a kijavításra vagy kicserélésre vonatkozó kötelezettség magában foglalja a nem megfelelő áru eltávolítását és a csereként szállított vagy kijavított áru üzembe helyezését vagy az eltávolítás, illetve üzembe helyezés költségeinek viselését. Akkor lesz arányos az ellenszolgáltatás leszállítása, ha az összege megegyezik a fogyasztónak szerződésszerű teljesítés esetén járó, valamint a fogyasztó által ténylegesen megkapott áru értékének különbözetével. Az adásvételi szerződés megszüntetésére vonatkozó kellékszavatossági joga a fogyasztónak a vállalkozásnak címzett és a megszüntetésre vonatkozó döntést kifejező jognyilatkozattal válik gyakorolhatóvá. Amennyiben a hibás teljesítés csak meghatározott részét érinti a szolgáltatott árunak és azok vonatkozásában a szerződés megszüntetésére vonatkozó jog gyakorlásának feltételei fennállnak, a fogyasztó az adásvételi szerződést csakis a hibás áru tekintetében szüntetheti meg. Az együtt szerzett bármely egyéb áru vonatkozásában is megszüntetheti, de csak akkor, ha a fogyasztótól nem várható el, hogy csak a szerződésnek megfelelő árukat tartsa meg. Ha az adásvételi szerződést teljes egészében vagy az adásvételi szerződés alapján szolgáltatott áruk egy része tekintetében szünteti meg a fogyasztó, akkor neki a vállalkozás költségére vissza kell küldenie az érintett árut a vállalkozásnak, utóbbinak pedig haladéktalanul vissza kell térítenie a fogyasztó részére a teljesített vételárat, amint átvette az árut vagy az annak visszaküldését alátámasztó igazolást.⁴¹

⁴¹ 373/2021. (VI. 30.) Korm.rend. 12. §, 13. §, 14. §, 15. §

III. KÖTELEZŐ JÓTÁLLÁSRA VONATKOZÓ EGYES KORMÁNYRENDELETEK

1. Tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó jótállás

A Magyar Közlönyben megjelent 2020. évi 140. számú 270/2020 (VI.12.) Kormányrendelet módosította az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003 (IX.22.) Kormányrendeletet és az egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállásról szóló 249/2004 (VIII.27.) Kormányrendeletet. A jótállás fogalmát a Polgári Törvénykönyv rögzíti, amely szerint, "Aki a szerződés teljesítésére jótállást vállal vagy jogszabály alapján jótállásra köteles, a jótállás időtartama alatt a jótállást keletkeztető jognyilatkozatban vagy jogszabályban foglalt feltételek szerint köteles helytállni a hibás teljesítésért. Mentesül a jótállási kötelezettség alól, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett." ⁴² A jótállási igény érvényesítésére a jótállási határidőn belül van lehetőség. Két fajtája ismert, az egyik a jogszabályon alapuló, úgynevezett kötelező jótállás, a másik pedig a felek megállapodásán alapuló, úgynevezett szerződéses jótállás. ⁴³ A kötelező jótállás csak a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott fogyasztási cikkekre érvényes. Hazánkban 2021. január 1-jétől módosult szabályozása, amely jogszabályváltozás a fogyasztók jogainak a még hatékonyabb védelmét szolgálja. Bővült a tartós fogyasztási cikkek köre, bizonyos esetekben hosszabb lett az időtartama, bevezették az e-jótállási jegyet és szigorodtak a javítási, cserélési, visszafizetési szabályok is. A jótállást általában a vállalkozások önként vállalják, de bizonyos termékek (a tartós fogyasztási cikkek) esetében, azt kötelezően írja elő jogszabály. A következőkben ezekről a változásokról lesz szó. ⁴⁴

Sávós jótállási idő került bevezetésre, a korábbi egy éves kötelező jótállási időtartam megváltozott. A kötelező jótállás alá eső termék árától függ, hogy hány év jótállás jár rá. Ez lehet 1, 2, de akár 3 év is. Ebből adódóan a 10-100 ezer forint értékű termékek esetén

⁴² Ptk. 6:171. §, Változnak a kötelező jótállás szabályai (mit jelent a jótállás, kellékszavatosság?) (jogrolegyszeruen.hu)

⁴³ Az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003. (IX. 22.) Korm. rendeletet módosító 270/2020. (VI. 12.) Korm. rendelet; továbbá a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló 19/2014. (IV. 29.) NGM rendeletet módosító a 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet

⁴⁴ Garancia jótállás (fogyasztovedelem.hu)

a jótállás időtartama 1 év, 100-250 ezer forint értékű termékek esetén a jótállás időtartama 2 év, 250 ezer forint feletti termékek esetén a jótállás időtartama 3 év.⁴⁵

Módosult a jótállási idő kezdete az üzembe helyezendő termékekénél. A határidő a fogyasztási cikk fogyasztó részére történő átadása, vagy ha az üzembe helyezést a vállalkozás vagy annak megbízottja végzi, az üzembe helyezés napjával kezdődik. Ha a fogyasztó az átadástól számított 6 hónapon túl helyezetteti üzembe a fogyasztási cikket, akkor a jótállási határidő kezdő időpontja a fogyasztási cikk átadásának napja. 6 hónapon belüli üzembe helyezésnél az üzembe helyezés napjával kezdődik továbbra is. Ha a fogyasztási cikk kijavításra kerül, a jótállás időtartama meghosszabbodik a javításra átadás napjától kezdve azzal az idővel, amely alatt a fogyasztó a fogyasztási cikket a hiba miatt rendeltetésszerűen nem használhatta.⁴⁶ Az alábbi táblázatban szemléltetem a korábbi szabályozáshoz képest történt változásokat.⁴⁷

⁴⁵ [Fogyasztói Portál \(kormany.hu\)](http://FogyasztóiPortál(kormany.hu))

⁴⁶ [Fogyasztói Portál \(kormany.hu\)](http://FogyasztóiPortál(kormany.hu))

⁴⁷ Táblázat forrása: [Szigorodó szabályok a kötelező jótállásra vonatkozóan 2021. január 1 től - Dr. Csizmár Alexandra Ügyvéd \(drcsizaralexandra.hu\)](http://Szigorodószabályokakötelezőjótállásravonatkozóan2021.január1től-Dr.CsizmárAlexandraÜgyvéd(drcsizaralexandra.hu))

<i>Korábbi szabályozás 2020.12.31-ig</i>	<i>2021.01.01-től</i>
A 151/2003. (IX. 22.) Korm. rendelet mellékletében szereplő 10.000 Ft feletti termékekre egységesen 1 év	A Korm. rendelet mellékletében szereplő 10.000 Ft feletti termékek értékéhez kapcsolódó sávok határai: a) 10 000 forintot elérő, de 100 000 forintot nem meghaladó eladási ár esetén 1 év, b) 100 000 forintot meghaladó, de legfeljebb 250 000 forint eladási ár esetén 2 év, c) 250 000 forint eladási ár felett 3 év.
Nem hosszabbodik meg a jótállási idő azzal az időtartammal, amely alatt a fogyasztó a fogyasztási cikket hiba miatt nem használhatta.	Az fogyasztási cikk kijavítása esetén a jótállás időtartama meghosszabbodik a javításra átadás napjától kezdve azzal az idővel, amely alatt a fogyasztó a fogyasztási cikket a hiba miatt rendeltetésszerűen nem használhatta.
Nincs előírás arra nézve, hogy mi a jótállás kezdő időpontja olyan termék esetén, amelynek a használata üzembe helyezéshez kötött pl.: kazán	Ha a fogyasztó a fogyasztási cikket az átadástól számított 6 hónapon túl helyezi üzembe, akkor a jótállási határidő kezdő időpontja a fogyasztási cikk átadásának napja.

Bevezetésre került az e-jótállási jegy, ugyanis a kötelező jótállással érintett termékek kereskedelme egyre nagyobb hányadban jelent meg az online térben, ami indokolttá tette a megjelenését. Továbbra is van arra lehetőség, hogy papíron, nyomtatott formában adja át a jótállási jegyet a fogyasztónak a vállalkozás, viszont már dönthet úgy is, hogy elektronikus úton adja a termék mellé, mind online, mind pedig az üzletben történő vásárlás esetén. Az elektronikus úton átadott jegyet nevezzük e-jótállási jegynek. A vállalkozás dönti el tehát, hogy azt papír alapon vagy pedig elektronikus formában adja át a fogyasztónak. Viszont az elektronikus úton történő átadására legkésőbb a termék átadását, üzembe helyezését követő napon köteles. Az e-jótállási jegy érkezhetsz e-mail formájában, akár letölthető dokumentumként, felhasználói fiókba küldöttként vagy akár applikáción keresztül is. Főszabály szerint a jótállásból eredő jogok a jótállási jeggyel érvényesíthetőek, amelynek nem tehető feltételévé a fogyasztási cikk felbontott csomagolásának a fogyasztó általi visszaszolgáltatása. A szabálytalan kiállítása vagy a jótállási jegy fogyasztó rendelkezésére bocsátásának elmaradása a jótállás érvényességét

nem érinti. A fogyasztó rendelkezésére bocsátásának elmaradása esetén a szerződés megkötését bizonyítottan kell tekinteni, amennyiben a fogyasztó a számlát vagy a nyugtát bemutatja. A vállalkozások számára adminisztratív teher csökkenéssel jár a gyakorlatban, hogyha az elektronikusan kiállított számla egyben jótállási jegy is, viszont csakis akkor fogadható el, ha a tartalma megfelel a rendelet jótállási jegyre vonatkozó összes előírásának.

A jótállási jegy kötelező tartalmi elemeinek változása az alábbiak szerint alakult.⁴⁸

<i>Korábbi szabályozás 2020.12.31-ig</i>	<i>2021.01.01-től</i>
A jótállási jegyet papír alapon kell átadni a fogyasztó részére.	Papír alapon és elektronikusan is át lehet adni a jótállási jegyet. A vállalkozás a jótállási jegy elektronikus úton való átadására legkésőbb a termék átadását vagy üzembehelyezését követő napon köteles. Ha a vállalkozás a jótállási jegyet elektronikus dokumentumként nem közvetlen megküldéssel adja át, hanem letöltést biztosító elérési cím formájában bocsátja azt a fogyasztó rendelkezésére, akkor az elektronikus jótállási jegy letölthetőségét a jótállási idő végéig nem szüntetheti meg, a letöltési cím elérhetőségét biztosítani kell.
A jótállási jegyet papír alapú kiállítás esetén nem kell aláírni.	A jótállási jegy adattartalma kiegészült offline értékesítés esetén a vállalkozás bélyegzőlenyomatával és a kiállítás során a vállalkozás képviselőjében eljáró személy aláírásával. E-jótállási jegy esetén az elektronikus aláírással.
Önmagában a számla, nyugta nem pótolja a jótállási jegyet.	A fogyasztó részére elektronikusan átadott számla jótállási jegyként elfogadható abban az esetben, ha tartalma megfelel a Korm. rendelet jótállási jegyre vonatkozó előírásainak is.

⁴⁸ Táblázat forrása: Szigorodó szabályok a kötelező jótállásra vonatkozóan 2021. január 1. től - Dr. Csizsár Alexandra Ügyvéd (dresizmaralexandra.hu)

A jótállási jegy tartalmilag öt nagyobb részre tagolható. Az első részben az általános adatok találhatjuk, mint a vállalkozás, a gyártó és a termék adatai, valamint a jótállás időtartama. Ezt követi a második rész, amely a javítószolgálat, szerviz adatait rejti magában. A harmadik rész a kijavítási igény teljesítésével kapcsolatos, a negyedik rész pedig a kicserélés iránti igény teljesítésére vagy a vételár visszatérítése szolgál. Majd végül az utolsó ötödik részben a fogyasztó jótállásból eredő jogai kerülnek ismertetésre.

⁴⁹ A javítással kapcsolatos határidők egyértelművé váltak. Ha a kötelező jótállás alá tartozó termék első alkalommal hibásodik meg és az értékesítő vállalkozás vagy szerviz megállapítja, hogy a termék nem javítható, akkor a vállalkozás 8 napon belül köteles cserélni a terméket. Ha azonban erre nincs lehetőség, a vállalkozás köteles a fogyasztó által bemutatott, a termék árának megfizetését igazoló számlán vagy nyugtán feltüntetett vételárat 8 napon belül visszatéríteni. Azonban ez alól is vannak kivételek, a következő termékekre nem vonatkozik, elektromos kerékpár, elektromos roller, quad, motorkerékpár, segédmotoros kerékpár, személygépkocsi, lakóautó, lakókocsi, utánfutós lakókocsi, utánfutó, motoros vízi jármű. Viszont, ha a termék meghibásodik és a vállalkozás vagy a szerviz megállapítása szerint javítható, akkor a vállalkozásnak a korábbi szabályok alapján törekednie kell arra, hogy a terméket 15 napon belül kijavítsa. Ha a javítási idő ezt a 15 napot meghaladja, akkor a vállalkozás a fogyasztót legkésőbb a 15. napon tájékoztatni köteles a javítás várható időtartamáról. Ez azt a célt szolgálja, hogy a vásárló tudja azt, hogy meddig kell még a terméket nélkülöznie. A tájékoztatást elektronikus úton a fogyasztó előzetes hozzájárulása esetén vagy a fogyasztó általi átvételi igazolásra alkalmas más módon kaphatja meg legkésőbb a javításra átadástól számított 15. napon. A tájékoztatási kötelezettség megvalósulását a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi. Az értesítési kötelezettség vonatkozik a korábban kivételként felsorolt termékkörökre is. Ha a terméket 30 napon belül nem tudja megjavítani a vállalkozás vagy szerviz, akkor 8 napon belül köteles cserélni a terméket, vagyis új terméket kap a fogyasztó. Ha a cserére nincs lehetőség, a vállalkozás köteles a fogyasztó által bemutatott, a termék árának megfizetését igazoló számlán vagy nyugtán feltüntetett vételárat 8 napon belül visszatéríteni a fogyasztó részére. Ez alól szintén kivételt képeznek a korábban nevezett termékek. Előfordulhat az is, hogy a termék a harmadik javítást követően újból meghibásodik, akkor a vállalkozás 8 napon belül köteles cserélni a terméket, vagyis negyedik alkalommal már nem ragaszkodhat a javításhoz. Maga a háromszori javítás nem

⁴⁹ [daac1b8c99aed7bbe56570bc27a0c1b.pdf \(kormany.hu\)](#)

ugyanarra a hibára vonatkozik, nem azt értjük alatta, hogy a termék háromszor ugyanazt a hibát produkálja. Ha cserére nincs lehetőség, a vállalkozás köteles a fogyasztó által bemutatott, a termék árának megfizetését igazoló számlán vagy nyugtán feltüntetett vételárat 8 napon belül visszatéríteni a fogyasztó részére. Kivétel ezek alól a korábban felsorolt termékek listája.⁵⁰

A jótállás érvényesítéséhez már nem kell megőrizni a csomagolást. A gyakorlatban még mindig rengeteg vállalkozás megköveteli jogsértő módon a termék eredeti csomagolásának megőrzését a jótállás érvényesítéséhez, azonban a változások értelmében 2021. január 1-jétől a jótállási igény érvényesítésének már nem feltétele a termék csomagolásának megőrzése. Ebből adódóan tehát ennek hiányában is érvényesíthető a jótállási igény.⁵¹

A szavatossági és jótállási igény érvényesítéséhez a szakvélemény kérése továbbra sem kötelező előírás. Ha úgy véli, azt állítja a vállalkozás, hogy a fogyasztó okozta a termék hibáját és az a nem rendeltetésszerű használat miatt keletkezett a terméken, akkor a hiba okát a vállalkozásnak kell bizonyítani. Jótállásnál teljes idő alatt a vállalkozás bizonyít, tehát a szakvéleményt a vállalkozásnak kell kérni. Amennyiben minőségi kifogás merül fel és a fogyasztó, valamint a vállalkozás közötti jogvita megoldása érdekében készül szakvélemény, akkor a jogszabály rögzíti annak a kötelező tartalmi elemeit. Minderre azért kerül sor, hogy a rendeltetésszerű használat bizonyítása ténylegesen megtörténhessen. A kötelező tartalmi elemek a következők, megrendelő neve és címe, üzlet neve és címe, vizsgálat tárgya, vizsgálati díj összege, vizsgálati díj fizetésére kötelezett, termék beérkezésének időpontja, vásárlás időpontja, minőségi kifogás bejelentésének időpontja, fogyasztó kifogása, vizsgálati módszerek, vizsgálat megállapításai indokolással ellátva, tájékoztatás, egyébek. Ezen kötelező elemekre vonatkozó szabályok vonatkoznak az eddig kivételként nevezett termékkörökre is, mint az elektromos kerékpár, elektromos roller, quad, motorkerékpár, segédmotoros kerékpár, személygépkocsi, lakóautó, lakókocsi, utánfutós lakókocsi, utánfutó, motoros vízi jármű.⁵²

Ha a termék a vásárlást követően meghibásodott, a jótállási igény érvényesítésének helye lehet a vállalkozás székhelye, telephelye, fióktelepe és a javítószolgálat is. A fogyasztó

⁵⁰ [Fogyasztói Portál \(kormany.hu\)](http://FogyasztóiPortál(kormany.hu))

⁵¹ [Fogyasztói Portál \(kormany.hu\)](http://FogyasztóiPortál(kormany.hu))

⁵² [Fogyasztói Portál \(kormany.hu\)](http://FogyasztóiPortál(kormany.hu))

saját maga dönthet, hogy melyikhez szeretne fordulni a kijavítás iránti igényével. Ez azt a célt szolgálja, hogy elkerülhető legyen, hogy a jótállási igény intézését a vállalkozás a székhelyére tegye, a fogyasztónak ne kelljen feleslegesen több száz kilométert utaznia. Előfordul gyakran olyan helyzet is, hogy a vállalkozással nem tudja rendezni a vitát a fogyasztó, ekkor tud fordulni a fogyasztóvédelmi hatósági hatáskörben eljáró kormányhivatalhoz, valamint a békéltető testülethez.⁵³

A javítószolgálat, szerviz köteles értesíteni a vállalkozást a termék kijavítását követő öt munkanapon belül a javítás elvégzéséről. Ezt szintén a fogyasztóvédelmi hatóság feladata ellenőrizni. Ha a termék első alkalommal történő javítása esetén fény derül arra, hogy a termék nem javítható, a javítószolgálat köteles igazolható módon értesíteni erről a vállalkozást a megállapítást követő öt munkanapon belül. Ha a termék javítása előreláthatóan tizenöt napnál hosszabb időt vesz igénybe a javítószolgálat köteles értesíteni a javítás várható idejéről a vállalkozást a megállapítást követő öt munkanapon belül. Ha a javítás nem lehetséges harminc nap alatt, a javítószolgálat köteles igazolható módon értesíteni a vállalkozást a megállapítást követő öt munkanapon belül. Vonatkoznak a korábban felsorolt termékkörökre is.⁵⁴

A jogszabály tételesen felsorolja a kötelező jótállás alá eső termékeket. Ezek közé sorolandó 10 000 Ft feletti eladási ár esetében, a háztartási készülékek, villamos energiával működtetett konyhai kisgépek, gázkészülékek, motoros kerti gépek és nem motoros kertészeti eszközök, motoros kézi szerszámok, legalább egyéves kihordási idejű gyógyászati segédeszközök és készülékek, valamint napszemüvegek, egészségmegőrző termékek, közlekedési eszközök, motoros vízi járművek, gyermekgondozási cikkek, gyermekmegfigyelő berendezések, gyermekhinták, csúszdák és hasonló tevékenységet igénylő gyermekjátékok bel- és kültéri, otthoni használatra, világítástechnikai termékek, biztonsági riasztó- és jelzőberendezések, elektronikus hírközlő végberendezések, híradástechnikai készülékek, információtechnikai készülékek, irodatechnikai berendezések, írásvetítők és filmtechnikai berendezések, optikai eszközök, hangszerek, órák és ékszerek, bel- és kültéri bútorok, fekvőmatracok, mérőműszerek, generátorok, tápegységek, lőfegyverek, sporteszközök, vadászathoz és horgászathoz kapcsolódó eszközök, villamos energiával működtetett szépségápolási eszközök, nemes és félnemes szőrmésbőrből készült szőrmeruházati termékek 50 000 Ft eladási ár felett, az

⁵³ [Fogyasztói Portál \(kormany.hu\)](http://FogyasztóiPortál(kormany.hu))

⁵⁴ [Fogyasztói Portál \(kormany.hu\)](http://FogyasztóiPortál(kormany.hu))

előzőekben felsorolt termékcsoportokhoz tartozó termékek tartozékai és alkotórészei 10 000 Ft eladási ár felett. Amikkel pedig mindez nemrégiben bővült 10.000 Ft feletti ár esetében, a nyílászárók (különösen ablak, kül- és beltéri ajtó, garázsajtó), árnyékolástechnikai eszközök (különösen kézi vagy motoros meghajtású redőny, reluxa, napellenző, szalagfüggöny), kaputelefon, riasztóberendezés, kamerás megfigyelőrendszer, garázskapu és egyéb kapu meghajtás, vezérlés, zuhanykabin, kád, csaptelep, napkollektor, napelemrendszerek, játék hoverboard, játék elektromos roller, játék drón, nyílt kategóriába sorolt drónok.⁵⁵

⁵⁵ [Fogyasztói Portál \(kormany.hu\)](http://FogyasztóiPortál(kormany.hu))

2. Egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó jótállás

Amely szintén jelentős változásokat hozott az egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállásról szóló 249/2004. (VIII. 27.) Kormányrendelet. Ennek szeretném most a legfontosabb szabályait összefoglalni.

A rendelet szerint, amennyiben a Ptk. szerinti fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés tárgya a fogyasztó által megrendelt javító-karbantartó szolgáltatás, (ilyenek a lakáskarbantartási és -javítási szolgáltatások, háztartási gépek és készülékek javítása, barkács- és kerti szerszámok javítása, személygépkocsik, motorkerékpárok, karbantartása és javítása, audiovizuális, foto-optikai és információfeldolgozási berendezések javítása, gyógyászati segédeszközök javítása, telefon- és telefax-berendezések javítása hangszerek javítása, órák javítása) és ezeknek az általános forgalmi adót és az anyagköltséget is magában foglaló díja meghaladja a húszezer forintot, akkor a szolgáltatást nyújtó vállalkozást jótállási kötelezettség terheli. A jótállásból eredő jogokat érvényesítheti a szolgáltatás tárgyát képező dolog tulajdonosa is, azonban csak is akkor, ha fogyasztónak minősül.⁵⁶ Hatálya nem terjed ki arra a szolgáltatásra, amelyet a szolgáltatás tárgyát képező dologra vonatkozó szavatossági vagy jótállási igény alapján teljesítettek. A jótállás érvényességéhez és az abból eredő jogok érvényesítéséhez a vállalkozás további követelményeket nem támaszthat a fogyasztóval szemben. Fogyasztó és vállalkozás közötti szerződésben semmis az a kikötés, ami a fogyasztó hátrányára tér el a rendelet értelmezéseitől.⁵⁷ A jótállás időtartama hat hónap, amelynek elmulasztása jogvesztéssel jár. A jótállási határidő a dolognak a fogyasztó vagy megbízottja részére való átadásával kezdődik a szolgáltatás elvégzése után, vagy pedig az üzembe helyezés napjával.⁵⁸

A vállalkozás köteles *jótállási jegyet* bocsátani a fogyasztó rendelkezésére, amelyen kötelezően fel kell tüntetni a vállalkozás nevét és címét, az elvégzett szolgáltatás megnevezését, a felhasznált alkatrészeket, anyagokat, a szolgáltatás díját, a fogyasztót a jótállás alapján megillető jogokat, azok érvényesíthetőségének feltételeit és határidejét, valamint az arról szóló tájékoztatást, hogy fogyasztói jogvita esetén a fogyasztó a megyei (fővárosi) kereskedelmi és iparkamarák mellett működő békéltető testület eljárását is kezdeményezheti. Továbbá a dolog fogyasztó részére történő visszaadásának időpontját,

⁵⁶ 249/2004. (VIII. 27.) Korm.rend. 1. § (1) bekezdés

⁵⁷ 249/2004. (VIII. 27.) Kormányrendelet 1. § (2), (3), (4) bekezdés

⁵⁸ 249/2004. (VIII. 27.) Kormányrendelet 2. §

valamint személygépkocsi és motorkerékpár esetében a kilométeróra állását. Közérthetően, magyar nyelven kell megfogalmazni, utalni kell arra, hogy a jótállás a fogyasztó jogszabályból eredő jogait nem érinti. A jótállásból eredő jogok a jótállási jeggyel érvényesíthetők. Szabálytalan kiállítása vagy a fogyasztó rendelkezésére bocsátásának elmaradása érvényességét nem érinti. „A jótállási jegy fogyasztó rendelkezésére bocsátásának elmaradása esetén a szerződés megkötését bizonyítottanak kell tekinteni, ha az ellenérték megfizetését igazoló bizonylatot, a kibocsátott számlát vagy nyugtát a fogyasztó bemutatja, a jótállásból eredő jogok ezen bizonylattal érvényesíthetők.”⁵⁹

A vállalkozás köteles *jegyzőkönyvet* felvenni, amelyben rögzíteni kell a fogyasztó nevét, címét, valamint nyilatkozatát arról, hogy hozzájárul a jegyzőkönyvben rögzített adatainak a rendeletben meghatározottak szerinti kezeléséhez, a fogyasztó által érvényesíteni kívánt igényt, az elvégzett szolgáltatás megnevezését, díját, a dolog átadása vagy az üzembe helyezés időpontját, a hiba bejelentésének időpontját, a hiba leírását, a jótállási igény rendezésének módját vagy az igény, illetve az az alapján érvényesíteni kívánt jog elutasítása esetén annak indokát, illetve az arról szóló tájékoztatást, hogy fogyasztói jogvita esetén a fogyasztó a megyei (fővárosi) kereskedelmi és iparkamarák mellett működő békéltető testület eljárását is kezdeményezheti. Ha a fogyasztó igényétől eltér a rendezés módja, akkor annak indoklását is meg kell adni. Másolatát biztosítani szükséges a fogyasztó részére. Amennyiben a fogyasztó jótállási igényének teljesíthetőségéről annak bejelentésekor nem tud nyilatkozni a vállalkozás, akkor öt munkanapon belül köteles értesíteni a fogyasztót az igény elutasítása esetén az elutasítás indokáról és a békéltető testülethez fordulás lehetőségéről is. A felvett jegyzőkönyvet a felvételétől számított három évig köteles megőrizni, és azt az ellenőrző hatóság kérésére bemutatni, amennyiben az szükséges.⁶⁰ A dolgot kijavításra *elismervény* ellenében köteles átvenni a vállalkozás, amelyen fel kell tüntetni a fogyasztó nevét és címét, a dolog azonosításához szükséges adatokat, a dolog átvételének idejét és azt az időpontot, amikor a fogyasztó a kijavított dolgot átveheti. Amennyiben az el-, illetve visszaszállítást a vállalkozás elmulasztja, azt a vállalkozás költségére a fogyasztó is elvégezheti vagy mással elvégeztetheti.⁶¹

⁵⁹ 249/2004. (VIII. 27.) Korm.rend. 3. §

⁶⁰ 249/2004. (VIII. 27.) Korm.rend. 4. §

⁶¹ 249/2004. (VIII. 27.) Korm.rend. 5. §

3. Lakásépítéssel kapcsolatos jótállás

A Kormány megalkotja a 181/2003. (XI. 5.) Kormányrendeletet a lakásépítéssel kapcsolatos kötelező jótállásra vonatkozóan. E szerint az ingatlanok egyes részeihez kapcsolódóan három különböző időtartamú jótállásra kötelezi a kivitelezőket a jogszabály. Ahogy azt már korábban is kifejtettem a kellékszavatosság és a jótállás elhatárolása szempontjából az a legfontosabb szabály, hogy a kellékszavatosság esetében a jogosultnak kell bizonyítania, hogy olyan rejtett hibáról van szó, ami már fennállt a teljesítés időpontjában is, azaz a hiba oka nem a használat következményeként jelentkezik, jelen esetben valamilyen kivitelezési hibával állunk szemben. A jótállásnál azonban ez a bizonyítási teher megfordul, ami azt jelenti, hogy a kötelezettnek kell bizonyítania, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett, a hiba oka a kivitelezéssel nem függ össze.⁶²

A rendelet 1. és 2. számú mellékleteiben foglalt épületszerkezetekre, továbbá lakás- és épületberendezések beépítésére, illetve beszerelésére, valamint a lakásokat kiszolgáló helyiségeire és részeire a kötelező jótállás időtartama 3 év. Ilyenek többek között a falak, tetőzet, szigetelés, külső vakolat, ereszcatornák, nyílászáró szerkezetei, kémények, főzőkészülékek, fűtőberendezés, melegvízellátó berendezés, szellőztető berendezés, redőny, csengő, kaputelefon, központi fűtő- és melegvíz-szolgáltató berendezés, beépített bútorok, víz-, szennyecsatorna- és gázvezeték, klímaberendezés, stb. A 3. számú mellékletben foglalt épületszerkezetek és az azok létrehozásánál felhasznált egyes termékekre és anyagokra a jótállás időtartama 5 év. Ide tartoznak a tetőhéjalások, nyílászáró szerkezetek, klíma- és szellőzőberendezések, elektromos tápvezetékek, jelző vezetékek, hálózatok, villámvédelem, felvonók, liftek, stb. A 4. számú mellékletben foglalt épületrészek esetében pedig 10 év a jótállás időtartama. Ilyenek a földem, fedélszerkezet, teherhordó vázák, alapozási szerkezetek, talajvíz és talajnedvesség elleni szigetelések, épületgépészeti csővezetékek, stb.⁶³

Ingatlanoknál nagyon sok esetben egyértelmű az, hogy a hiba oka a kivitelezéssel függ össze. A kivitelezők a bizonyítás körülményessége és költségei okán sokszor inkább megcsinálják a javítást, mint hogy egy kétséges kimenetelű jogvitába belemenjenek.⁶⁴

⁶² Új lakások kötelező jótállása - Jogadó Blog (jogado.hu)

⁶³ 181/2003. (XI. 5.) Korm.rend. 1. § (2), (3) bekezdés

⁶⁴ Új lakások kötelező jótállása - Jogadó Blog (jogado.hu)

Kiviteli szerződés alapján tehát a jótállási kötelezettség az építési, szerelési munka elvégzésére kötelezettséget vállaló személyt, vagyis a vállalkozót terheli, aki kedvezőbb jótállási feltételeket vállalhat a megrendelőre nézve. Semmis az a megállapodás, amely a megrendelő hátrányára tér el. Az érvénytelen megállapodás helyébe a rendelet rendelkezései lépnek. A jótállási jogokat a lakás vagy építmény tulajdonosa, a lakás vagy építmény tulajdonba adásáig a megrendelő, a vállalkozóval vagy az általa javításra kijelölt személlyel, illetve szervezettel szemben tudja érvényesíteni.⁶⁵

A jótállási igény ez esetben is jótállási jeggyel érvényesíthető, amit a vállalkozó lakásonként külön-külön köteles kiállítani, és azt a műszaki átadás-átvételi eljárás során a jogosultnak átadni. Legkésőbb az ingatlan birtokának átruházásakor a jótállásra kötelezett köteles átruházni. Amiket tartalmaznia kell az, a jótállás körébe tartozó lakás, a lakást kiszolgáló helyiségek és épületrészek, valamint épületszerkezetek és berendezések meghatározását, a jogosultat a jótállás alapján megillető jogokat, azok érvényesíthetőségének határidejét és feltételeit, a vállalkozó és az általa a javításra kijelölt szervezet nevét és címét, a műszaki átadás-átvételi eljárás befejezésének időpontját. Illetve arra is utalnia kell, hogy a jótállás a jogosult jogszabályból eredő jogait nem érinti. Szabálytalan kiállítása szintén nem érinti a jótállási kötelezettségvállalás érvényességét.

66

A vállalkozó tizenöt napon belül köteles a hibát megvizsgálni és a jogosult igényéről nyilatkozni, a javítást, a cserét, a munka újbóli elvégzését úgy kell teljesíteni, hogy az ne akadályozza a lakóépület, valamint a lakás használatát. Bizonyos esetekben a fogyasztóvédelmi hatóság jár el a fogyasztóvédelemről szóló törvényben meghatározott szabályok szerint.⁶⁷

⁶⁵ 181/2003. (XI. 5.) Korm.rend. 2. §, 3. § (2) bekezdés

⁶⁶ 181/2003. (XI. 5.) Korm.rend. 4. §

⁶⁷ 181/2003. (XI. 5.) Korm.rend. 5. §

IV. JÓTÁLLÁS ÉS KELLÉKSZAVATOSSÁG GYAKORLATI ESETEI

1. Fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályai

A fogyasztók és a vállalkozások is nap mint nap találkoznak a fogyasztói többletvédelemmel, ezen belül a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés szabályozásával.⁶⁸

Ebben a fejezetben a 19/2014. (IV.29.) NGM rendelet a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól lesz szó. E tekintetben több módosítás is történt. Kiemelt jelentőséggel bír 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet végső előterjesztői indokolása a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló 19/2014. (IV. 29.) NGM rendelet módosításáról. A fogyasztóvédelmi hatósághoz és a békéltető testületekhez érkező fogyasztói bejelentések és a tájékoztatást kérő levelek jelentős része a szavatosság és a jótállás témakörét érinti, ezért volt indokolt az erre vonatkozó szabályozás megvizsgálása. Az utóbbi három évben a beérkező megkeresések átlagosan közel 40%-a esett ebbe a körbe. Évente 30-33 ezer panasz érkezik a fogyasztóvédelmi hatósághoz, amiből a jótállással, valamint a szavatossággal érintett ügyek száma évente, körülbelül 10-15 ezer. Ezen felül évről évre célzottan ellenőrzik a szavatosság és a jótállás szabályainak betartását az üzletekben, amelyekből az utóbbi három évben átlagosan 40%-a volt jogsértő. A kereskedelmi üzleteket és a kereskedők által működtetett ügyfélszolgálatokat évente vizsgálják próbavásárlásokkal, amelynek célja, hogy megismerje a kereskedelemben a jótállási ügyek kezelésének gyakorlatát, és jogkövető magatartásra ösztönözze a vállalkozásokat. A hatósági jelenléttel egyaránt védik a fogyasztókat és a vállalkozásokat is. Szavatosság és jótállás témakörében az ügyek 20%-a 15 napos kijavítási, kicserélési kötelezettséggel volt kapcsolatos. Szélsőséges eset, amikor a javításra átadott, meghibásodott terméket 75 napig kellett nélkülöznie a fogyasztónak. A békéltető testületek 2019. évi statisztikai adatai alapján a 10 495 ügyből 3950 ügy, az esetek 38%-a kapcsolódott a kötelező jótállás tárgyköréhez, és a korábbi

⁶⁸ Hámori Antal: A fogyasztók védelme és az új Ptk. (MJ 2015/5., 257-273. o.) | Szakcikk Adatbázis (szakcikkadatbazis.hu)

évek adatai sem mutatnak nagy eltéréseket. Ezen előzményekre tekintettel indokoltta vált a módosítás. ⁶⁹ Az ITM rendelet által végrehajtott módosítás a kormányrendelethez hasonlóan a fogyasztói jogok megerősítését, a mindennapi életben a fogyasztók helyzetének javítását, valamint kiszolgáltatottságának mérséklését tűzte ki célul. ⁷⁰

Az NGM rendelet értelmében a vállalkozás köteles jegyzőkönyvet felvenni, amelynek tartalmaznia kell a fogyasztó nevét, címét, a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott ingó dolog megnevezését, vételárát, a szerződés vállalkozás általi teljesítésének időpontját, a hiba bejelentésének időpontját, a hiba leírását, szavatossági vagy jótállási igénye alapján a fogyasztó által érvényesíteni kívánt jogot, továbbá a szavatossági vagy jótállási igény rendezésének módját vagy az igény, illetve az az alapján érvényesíteni kívánt jog elutasításának indokát. ⁷¹ Ha a vállalkozás a fogyasztó által érvényesíteni kívánt jogtól eltérő módon tesz eleget a szavatossági vagy jótállási kötelezettségének, akkor ennek indokát is meg kell adni. ⁷² Továbbá tájékoztatást kell tartalmaznia arról, hogy fogyasztói jogvita esetén a fogyasztó békéltető testület eljárását is kezdeményezheti. A másolatát haladéktalanul és igazolható módon kell a fogyasztó rendelkezésére kell bocsátani. A vállalkozás a jegyzőkönyvet 3 évig köteles megőrizni, hogy a hatóság kérésére be tudja mutatni. A vállalkozásoknak törekednie kell arra, hogy a kijavítást, kicserélést maximum 15 napon belül elvégezzék. 2021. január elsejétől, amennyiben a kijavítás, kicserélés időtartama a 15 napot meghaladja, akkor a vállalkozás köteles tájékoztatni a fogyasztót ennek várható időtartamáról. Ez a fogyasztó előzetes hozzájárulása esetén elektronikus úton, vagy a fogyasztó általi átvétel igazolására alkalmas más módon történhet meg. A gyakorlatban sok esetben a vállalkozás és a javítószolgálat között nem is kerül sor kommunikációra, a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi a tájékoztatás megtörténtét. Elismervény ellenében kell átvenni az ingó dolgot. A szakvélemény beszerzését nem írja elő kötelezően a jogszabály, azonban, ha beszerzése a fogyasztó igényének megítéléséhez szükséges, akkor kötelező tartalmi elemeit felsorolja a rendelet. Hogyha a fogyasztó kijavítás iránti jótállási igényét a jótállási jegyen feltüntetett javítószolgálatnál kívánja érvényesíteni, a javítószolgálat köteles a vállalkozást haladéktalanul értesíteni a jótállási igény bejelentéséről.

⁶⁹ 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet végső előterjesztői indokolása

⁷⁰ 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet végső előterjesztői indokolása

⁷¹ 19/2014. (IV. 29.) NGM rendelet 4.§ (1) bekezdés

⁷² 19/2014. (IV. 29.) NGM rendelet 4.§ (2) bekezdés

Fontos, tehát, hogy a fogyasztók tisztában legyenek jogaikkal, amennyiben szeretnék érvényesíteni szavatossági vagy jótállási igényüket a megvásárolt dolog esetén. A vállalkozásoknak is fel kell készülni a jogszabályi előírásokban meghatározott kötelezettségek teljesítésére.⁷³

Most pedig lássuk, hogy a gyakorlatban, hogyan is valósulnak meg az eddig leírtak.

BH2008.257.

Ez alapján a vásárlástól számított 3 munkanapon belül érvényesített csereigény esetén a forgalmazó nem vizsgálhatja a tartós fogyasztási cikk meghibásodásának eredetét. Az ügy kapcsán B. I. előfizető 2006. január 7-én vásárolt egy Sony Ericson K700 típusú mobiltelefon-készüléket a felperestől, amit január 9-én visszavitt a felperes üzletébe, hogy csereigényét érvényesítse. A felperes szakszervízbe küldte a csereigény kivizsgálása céljából, majd január 19. napján értesítette B. I.-t arról, hogy átveheti az új készüléket. A köztes időre a vásárló cserekészüléket kapott. A fogyasztó felhívása ellenére a felperes nem volt hajlandó a készülék azonnali cseréjére. Az elsőfokú fogyasztóvédelmi hatóság a panaszos, B. I. bejelentésére hivatalból folytatott eljárást a felperessel szemben. Határozatában a felperest 500 000 Ft fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú hatóság másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A felperes keresetében az alperesi határozatok felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte. A felperes álláspontja szerint jogszabályon alapuló kötelező jótállás esetén sem mellőzhető annak vizsgálata, hogy a hiba gyártási eredetű-e, vagy az a teljesítés után keletkezett. A megyei bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte, és azt elutasította. A 151/2003. (IX. 22.) Korm.rendelet az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról 7. §-a kógens rendelkezés, amely szerint kötelező a fogyasztási cikk kicserélése a vásárlástól, illetve az üzembe helyezéstől számított 3 munkanapon belül, amennyiben a meghibásodás a rendeltetésszerű használatot akadályozza.⁷⁴ A Korm.rend. 7. §-ának rendelkezése tehát nem ad lehetőséget arra, hogy a hiba eredetét a forgalmazó megvizsgálja. Kivételt jelent az általános szabályok alól, mivel ebben az esetben a kicserélést megelőzően nem kell vizsgálni, hogy a hiba gyártási eredetű-e, ez a fogyasztóra nézve kedvezőbb. Egyetlen feltételt ír elő a készülék cseréjéhez, annyit, hogy a meghibásodás rendeltetésszerű használatot

⁷³ A vállalkozások kötelezettségei a szavatossági és jótállási igények intézése során - Net-Jog.hu

⁷⁴ BH 2008.257.

akadályozza. A rendelet nem ad lehetőséget arra, hogy a hiba eredetét a forgalmazó megvizsgálja a 3 napon belül benyújtott csereigény esetén, azt a célt szolgálja, hogy rövid időn belül felmerülő probléma esetén a vásárló igényt tarthasson a termék azonnali cseréjére.⁷⁵

Kfv.II.37.507/2015/3.

A Kúria határozata szintén a tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállással kapcsolatos.⁷⁶ Az ügy röviden, hogy egy magánszemély 2014. május 22-én a felperes gy-i üzletében egy 11.990 forintos feltöltőkártyás mobiltelefont kedvezményes áron vásárolt meg. Mivel a készülék nem töltött, még a vásárlás napján visszavitte az üzletbe, ahol a kicserélést vállalták, de mivel a jegyzőkönyv kinyomtatása hosszabb időt vett igénybe, a fogyasztó a készüléket otthagyta és később ment vissza az üzletbe a jegyzőkönyvet aláírni. Ekkorra a telefont már nem vállalták kicserélni, annak sérülésére való hivatkozással, csak javításra vették volna át. A fogyasztó még aznap panasszal élt. A 2014. május 27-én érkezett panasza alapján a Heves Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége a 2014. július 10-én kelt HEO/001/00883-0002/2014. számú határozatával a felperest 300.000 forint fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta és kötelezte, hogy a kötelező jótállás alá eső termék meghibásodása miatt a vásárlástól számított három munkanapon belüli a fogyasztó által bejelentett csereigénynek tegyen eleget. Megállapította, hogy a felperes nem tartotta be a tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló kormányrendelet 7. §-ában foglaltakat. Kifejtette, hogy a felperes a csereigény jogosságát nem vizsgálhatja. A felperes keresetet nyújtott be, amelyben vitatta a csereigény fennállását. Állította, hogy a csereigény csak hibás teljesítés esetén áll fenn. Hibás teljesítés nem történt, külsérelmi nyom nélküli, beaktivált készüléket adott át az üzletben. A hibát a panaszos okozta, ezért nincs csereigényre mód. Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. A rendelet 7.§-ára való hivatkozással kifejtette, hogy a hiba okát a felperes nem vizsgálhatja, a kicserélés előtti vizsgálatra nincs lehetőség, a csereigény nem köthető ilyen vizsgálatához. A felperes a fogyasztási cikket azonnal köteles kicserélni, amennyiben a hiba a rendeltetésszerű használatot, működést akadályozza. A felperes alaptalanul hivatkozott a

⁷⁵ Hámori Antal: A fogyasztói szavatossági és jótállási igények intézésének szabályozása és gyakorlata (MJ, 2019/4., 212-219. o.) | Szakcikk Adatbázis (szakcikkadatbazis.hu)

⁷⁶ Kfv.II.37.507/2015/3

Ptk. kellékszavatossági és jóállási szabályaira. A rendelet kógens szabálya kötelezővé teszi a termék cseréjét, eltérve a Ptk. általános szabályaitól.⁷⁷

BBT/1345/2013

Jelen határozat a Budapesti Békéltető Testület előtt zajlott az M Styl Kft. vállalkozással szemben. 2012. 11. 29-én kiszállította a vállalkozás a fogyasztó által korábban megrendelt kanapét és 2 fotelt, amelyek tekintetében a fogyasztó 2013. 01. 29-én minőségi kifogást közölt a vállalkozással, ugyanis a kanapé nyithatóságával problémák adódtak, az egyik fotel karfája besüppedt, valamint a kárpit részen varrási problémákat észlelt. A vételár 176.400 Ft volt. A vállalkozás a hiba bejelentését követően, jelentős késedelemmel, 2013. 03. 19-én elszállította a bútort javításra, majd 2013. 03. 22-én visszaszállította, ekkor a fogyasztó észlelte, hogy a bútor kijavítása egyáltalán nem történt meg. Ezt követően a vállalkozás a hiba rendezése vonatkozásában teljesen elutasító magatartást tanúsított, végül annak képviselője vállalta, hogy lefényképezi a bútort a fogyasztó lakásán, de a megbeszélt időpontban úgy jelent meg, hogy fényképező gépet nem vitt magával. A fogyasztó ezt követően új szövetmintát választott a bútor tekintetében a vállalkozás felhívására, viszont a bútor másik szövetttel történő áthúzása és kijavítása végül nem történt meg, mert a felek nem tudtak megegyezni a javítás módjában, időtartamában, a vállalkozás a fogyasztó szerint nem tanúsította a megfelelő hozzáállást a probléma kezeléséhez. Így a békéltető testülethez fordult, kérte a vállalkozás kötelezését a termék kicserélésére az új szövet felhasználásával, ennek hiányában a bútor vételárának visszatérítésére, az eredeti állapot helyreállítására.⁷⁸ A békéltető testület elnöke a vállalkozást felszólította, hogy az értesítés részére történt kézbesítésétől számított nyolc napon belül írásban nyilatkozzék a fogyasztó igényének jogosságát és az ügy körülményeit, illetően, nyilatkozatában jelölje meg az állításait alátámasztó tényeket és azok bizonyítékait, illetve csatolja azokat az okiratokat, amelyek tartalmára bizonyítékként hivatkozik. Figyelmeztette a vállalkozást, hogy az ügy érdemére vonatkozó nyilatkozattételének elmaradása esetén a tanács a rendelkezésére álló adatok alapján határoz. A vállalkozás ennek ellenére nem küldött válasziratot. A meghallgatáson a fogyasztó megjelent, részletesen ismertette a kérelme alapját képező ügyet. Azért

⁷⁷ Hámori Antal: A fogyasztói szavatossági és jóállási igények intézésének szabályozása és gyakorlata (MJ, 2019/4., 212-219. o.) | Szakcikk Adatbázis (szakcikkadatbazis.hu)

⁷⁸ BBT/1345/2013

szeretne cserét, mert a vállalkozás a kijavítást megfelelő, minőségben nem tudja elvégezni. A vállalkozás a meghallgatáson nem jelent meg. A régi Ptk. Ptk.305.§ és 306.§ értelmében az eljáró tanács megállapította, hogy a felek között szerződés jött létre, melyet a vállalkozás hibásan teljesített. A fogyasztó felhívta a vállalkozást a hibás teljesítés kijavítással történő orvoslására, de a vállalkozás a hibát nem tudta megfelelően kijavítani, a későbbiekben pedig magatartásával jelentős mértékben megnehezítette a felek közötti együttműködést. A bútor hibája a fogyasztó álláspontja szerint javítással gazdaságosan nem orvosolható. Fentiekre tekintettel a jogvita rendezésére a kicserélés, a szerződés felbontása, valamint a vételár vállalkozás általi visszatérítése lehet alkalmas. A vállalkozás a fogyasztó kérelmében foglaltakat az eljárásban semmilyen módon nem cáfolta, a testület által küldött meghallgatási értesítőt nem vette át. Így ezek alapján az eljáró tanács ajánlása, hogy a vállalkozás az írásba foglalt ajánlás kézhezvételét követő 15 napon belül cserélje ki a bútort, amennyiben ennek nem tud eleget tenni, ugyanezen határidőn belül fizesse vissza a fogyasztónak a bútor vételárát, 176. 400,- Ft összeget, a bútor elszállításával egyidejűleg.⁷⁹

BBT/1894/2014.

A fenti ügy a Budapesti Békéltető Testület előtt zajlott a Shoebox Kft vállalkozással szemben. Az ügy röviden annyi, hogy a fogyasztó 2014. március 23-án vásárolt egy Lacoste félcipőt 36-os méretben 18.990 Ft értékben, majd azt két nap múlva 35-ös méretűre cseréltette. Ezt követően 1 hónap elteltével a cipő mindkét oldalán levált a ragasztás a gumi peremen, ezért 2014.04.23-án visszavitte az üzletbe, ahol bevizsgálásra, javításra küldték. 2014.05.05-én lett kész. 2014.06.14-én ismét visszavitte az üzletbe az előzőekhez hasonló hibákkal, a ragasztás, most már a talp részeken is elvált. 2014.06.29-én értesítették a fogyasztót, hogy a cipő javítását vagy pénzvisszafizetési igényét elutasították, mivel a szakvélemény szerint a lábbeli helytelen használat miatt ment tönkre. A fogyasztó vitatta, hogy helytelenül használta volna, a cipőt és panaszával a békéltető testülethez fordult.⁸⁰ A békéltető testület elnöke a vállalkozást felszólította, hogy nyilatkozzék, jelölje meg az állításait alátámasztó tényeket és azok bizonyítékait. Az Fgytv. 31. § (2) bekezdése értelmében figyelmeztette a vállalkozást, hogy az ügy

⁷⁹ BBT/1345/2013 az M Styl Kft. (1221 Budapest, Szent István tér 12.) vállalkozással szembeni ügyben | Budapesti Békéltető Testület (bkik.hu)

⁸⁰ BBT/1894/2014.

érdemére vonatkozó nyilatkozattételének elmaradása esetén a tanács a rendelkezésére álló adatok alapján határoz. A vállalkozás nyilatkozata szerint a vásárló reklamációja, szavatosság érvényesítési igénye nem megalapozott véleményezésű, szakvéleményt a hiba okának megalapozására nem csatolt. Ezek alapján a békéltető testület a fogyasztó kérelmét alaposnak találta. Hivatkozva a Ptk 6:159. § (2) bekezdésére, miszerint a fogyasztó kellékszavatossági joga alapján jogosult a kijavításra, kicserélésre, árleszállításra, elállásra és a Ptk. 6:158. §-ára, miszerint a teljesítést követő hat hónapon belül a fogyasztó által felismert hiba már a teljesítés időpontjában megvolt. Jelen esetben a fogyasztó a hibát a vásárlástól számított hat hónapon belül észlelte és a vállalkozást terhelte annak bizonyítása, hogy a termék nem hibás, illetve, hogy a hiba a teljesítés időpontjában nem volt meg a termékben. Azonban ennek a bizonyítási kötelezettségének a vállalkozás nem tett eleget, ugyanis nem csatolt független szakvéleményt a hiba okának bizonyítására és a jegyzőkönyvében foglalt megállapítások nem alkalmasak a hibás teljesítési vélelem megdöntéséhez. Így a felelősségének kimentéséhez sem elegendőek. Ennek értelmében a békéltető testület ajánlása, hogy a vállalkozás az írásba foglalt ajánlás kézhezvételétől számított 15 napon belül cserélje ki a fogyasztó által kifogásolt lábbelit, vagy ha ennek nem tud eleget tenni, a termék ellenében térítse vissza annak 18.990 Ft-os vételárát.⁸¹

BBT/1797/2014

Szintén a Budapesti Békéltető Testület előtt zajlott a Shoebox Kft vállalkozással szemben, amely szerint fogyasztó 2014. 03. 23-án vásárolt egy X. márkájú 22.990 Ft-os sportcipőt. A cipő mindkét sarkánál megrogyott az anyag, az egyik cipőn ki is szakadt. Visszavitte a vásárlás helyére 2014. 06. 17-én, ahol jegyzőkönyvet vettek fel és beküldték bevizsgálásra. Ott megállapították, hogy a ragasztásnál is szétvált. 2014. 06. 25-én kapott egy telefonhívást, hogy visszaérkezett az üzletbe a cipő és elutasították a szavatossági igényét. Arra hivatkoznak, hogy nem megfelelően kötötte ki a fűzőt, nem használt cipőkanalat, a cipőt 3 hónap alatt elhasználta és nem jelezte időben a hibát, a használati útmutatóban leírtakat több pontban megszegte. Ezért a békéltető testülethez fordult.⁸² A meghallgatáson sem a fogyasztó, sem a vállalkozás nem jelent meg, az eljáró tanács tagjával szemben kifogást, kizárási indítványt nem terjesztettek elő. A vállalkozás

⁸¹ BBT/1894/2014. a Shoebox Kft. (1033 Budapest, Szőlőkert utca 9.)vállalkozással szembeni ügyben | Budapesti Békéltető Testület (bkik.hu)

⁸² BBT/1797/2014

válasziratában vitatta a panasz jogosságát, szakvéleményt nem szerzett be, saját maga adott ki egy nyilatkozatot a cipőről. A fogyasztó a kérelméhez csatolta a vásárlást igazoló nyugtát, használati-kezelési útmutatót, panaszjegyzőkönyvet. A tanács részben megalapozottnak találta a fogyasztó kérelmét a Ptk. 6:123. §, 6:157. § (1) bekezdés, 6:158.§, és a 6:159.§ (1-2) bekezdései alapján. A vállalkozás a lábbeli vizsgálatát szemrevételes, kézi, érzékszervi, roncsolásmentes vizsgálati módszerrel végezte, a vonatkozó szabványok és jogszabályok előírásait, a vizsgálati tapasztalatokat, valamint a gyakorlati elvárásokat vette figyelembe. A természetes elhasználódásból adódó, ill. külső sérülés eredményeképpen bekövetkező elhasználódás jellegű meghibásodás nem tekinthető rejtett hibának. A szakmai és vizsgálati tapasztalatok alapján az ilyen, ill. ehhez hasonló károsodások egyértelműen visszavezethetők a lábbeli nem megfelelően kikötött állapotban történő le- és felvételére. A fentiekén túlmenően, a szavatossági jogok érvényesítéséhez a vásárló kötelessége a Ptk. 306.§ szerint a lábbelin előforduló hibák kezdeti kialakulásának felfedezése után a hiba bejelentése, ennek ellenére kifogását nem jelentette be a forgalmazó felé, hanem a lábbelit tovább használta, ez pedig nem rendeltetésszerű használatnak tekintendő. Az eljáró tanács álláspontja szerint a Ptk. 306. §-a határozza meg, hogy a terméknek rendelkeznie kell azzal a minőséggel, illetve nyújtania kell azt a teljesítményt, amely azonos fajtájú szolgáltatásoknál, termékeknél szokásos, és amelyet a jogosult elvárhat. Ezzel szemben a vásárlást követő kevesebb, mint 3 hónap múlva vette észre a hibákat a fogyasztó és vált számára hordhatatlanná a lábbeli. A jogszabály ellenkező bizonyításig vélelmezi, hogy a teljesítést követő hat hónapon belül felismert hiba már a teljesítés időpontjában megvolt. Az eljáró tanács álláspontja szerint a vállalkozás a saját nyilatkozatával, mely nem tekinthető szakvéleménynek, nem tudta kimenteni magát ez alól a vélelem alól. Tekintettel a jogszabályi sorrendre, elsősorban cserére, ennek hiányában elállásra jogosult a fogyasztó. Mindezek alapján az eljáró tanács megalapozottnak találta a fogyasztó kérelmét és a vállalkozást kérte, hogy az írásba foglalt ajánlás kézhezvételét követő 15 napon belül a cipőt cserélje ki, amennyiben nem tudja cserélni, akkor ugyanezen határidőn belül fizesse vissza a vételárat 22.990 Ft-ot a fogyasztó részére.⁸³

⁸³ BBT/1797/2014. a Shoebox Kft. (1033 Budapest Szőlőkert u. 9.) vállalkozással szembeni ügyben | Budapesti Békéltető Testület (bkik.hu)

V. ZÁRSZÓ

Összegzőként elmondható, hogy a fogyasztóvédelmi jog napjaink igen jelentős, mindenkit érintő jogterülete, amely rendkívül komplex, szerteágazó és hatalmas téma. Jogirodalma az utóbbi néhány évben óriási méretre duzzadt.⁸⁴ A kellékszavatosság és a jótállás szabályozásának történetében a mérföldköveket az 1959. évi Polgári Törvénykönyv elfogadása, valamint a 2013. évi Polgári Törvénykönyv hatálybalépése jelentették. A régi Ptk. hatálybalépését megelőzően a kereskedelmi törvény (1875:35 tc.) vonatkozó szakaszainak analóg használata révén folyt a jogalkalmazás.⁸⁵ A fogyasztók vállalkozásokkal szembeni fokozott védelme a Ptk.-ban, a régi Ptk. legutóbbi szabályozásához képest is, számos új rendelkezést, jogintézményt hoz, kedvezőbb helyzetbe hozva ezáltal a fogyasztókat. A jogterület fejlődésével és hazánk európai uniós integrációjával, különösen az 1990-es évek második felétől Magyarországon is egyre nagyobb hangsúlyt kapott a fogyasztók védelme. Ez a fejlődés azonban nem mindig volt töretlen. A gyakorlatban az önkéntes jogkövetés és a tisztesség szempontjából továbbra is elég súlyos problémákkal találkozhatunk.⁸⁶

Mindkét jogintézmény a hibás teljesítés orvoslásának eszköze.⁸⁷ Véleményem szerint rendkívül összetett, kissé bonyolult szabályozással bír, ami megnehezíti a jogalkalmazást. A magyar jogalkotó igyekezett minden kérdésre kitérni, külön szabályozza a kellékszavatossági, jótállási és termékszavatossági igények érvényesítését, a vállalkozás ezzel kapcsolatos kötelezettségeit. A kellékszavatosság szabályozása kettős. A dolgok adásvételére, digitális szolgáltatásra vonatkozó szabályok, megnehezítik a jogkövetést, a fogyasztói jogok elsajátítását. Kiemelt jelentőséggel bír, hogy a tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállás idejének kiterjesztése 3 évre egyedülálló az Európai Unióban, ugyanis mindenhol maximum 2 évre szól, maguk a gyártók is ennyi időre vállalnak jótállást.

⁸⁴ Hámori Antal: A fogyasztóvédelem jelentősége és oktatása. Javaslatok Magyarország V. középtávú fogyasztóvédelmi politikájához (JK, 2016/3., 175-183. o.) | Szakcikk Adatbázis (szakcikkadatbazis.hu)

⁸⁵ Bartha-Tóth Martina: A kellékszavatosság és jótállás szabályozásának történeti áttekintése (DJM, 2021/1-2., 13-24. o.) | Szakcikk Adatbázis (szakcikkadatbazis.hu)

⁸⁶ Hámori Antal: A fogyasztók védelme és az új Ptk. (MJ 2015/5., 257-273. o.) | Szakcikk Adatbázis (szakcikkadatbazis.hu)

⁸⁷ 2013. évi V. törvény

VI. FORRÁSJEGYZÉK

Irodalomjegyzék

1. A fogyasztóvédelmi jog célja, fogyasztóvédelem kialakulása, fejlődéstörténete. A fogyasztói alapjogok. A Fogyasztó fogalma. (uni-miskolc.hu)
2. A kellék- és termékszavatosság, a jótállás, a termékfelelősség - és a garancia - útvesztői - Mit tehet a fogyasztó, ha hibás a megvásárolt termék? - Jogi Fórum (jogiforum.hu)
3. A vállalkozások kötelezettségei a szavatossági és jótállási igények intézése során - Net-Jog.hu
4. Bartha-Tóth Martina: A kellékszavatosság és jótállás szabályozásának történeti áttekintése (DJM, 2021/1-2., 13-24. o.) | Szakcikk Adatbázis (szakcikkadatbazis.hu)
5. BBT/1894/2014. a Shoebox Kft. (1033 Budapest, Szőlőkert utca 9.)vállalkozással szembeni ügyben | Budapesti Békéltető Testület (bkik.hu)
6. BBT/1345/2013 az M Styl Kft. (1221 Budapest, Szent István tér 12.) vállalkozással szembeni ügyben | Budapesti Békéltető Testület (bkik.hu)
7. BBT/1797/2014. a Shoebox Kft. (1033 Budapest Szőlőkert u. 9.) vállalkozással szembeni ügyben | Budapesti Békéltető Testület (bkik.hu)
8. daac1b8c99aed7bbe56570bc27a0c1b.pdf (kormany.hu)
9. Fogyasztói Portál (kormany.hu)
10. Garancia jótállás (fogyasztovedelem.hu)
11. Hámori Antal: A fogyasztók védelme és az új Ptk. (MJ 2015/5., 257-273. o.) | Szakcikk Adatbázis (szakcikkadatbazis.hu)
12. Hámori Antal: A fogyasztói szavatossági és jótállási igények intézésének szabályozása és gyakorlata (MJ, 2019/4., 212-219. o.) | Szakcikk Adatbázis (szakcikkadatbazis.hu)
13. Hámori Antal: A fogyasztóvédelem jelentősége és oktatása. Javaslatok Magyarország V. középtávú fogyasztóvédelmi politikájához (JK, 2016/3., 175-183. o.) | Szakcikk Adatbázis (szakcikkadatbazis.hu)

14. Hámori Antal: A hibás teljesítés az új Ptk.ban
15. Jótállás és kellékszavatosság: melyik mire jó? (nife.hu)
16. ptk-kommentar.pdf (mhk.hu)
17. Táblázat forrása: Általános Szerződési Feltételek - KincsesHáz Dunaharaszti (kincseshazdunaharaszti.hu)
18. Táblázat forrása: Szigorodó szabályok a kötelező jótállásra vonatkozóan 2021. január 1 től - Dr. Csizmár Alexandra Ügyvéd (dracsizmaralexandra.hu)
19. Új lakások kötelező jótállása - Jogadó Blog (jogado.hu)
20. ÚJ SZABÁLYOK ÉRKEZNEK AZ ÁRUK ADÁSVÉTELÉRE ÉS A DIGITÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK NYÚJTÁSÁRA 2022-TŐL – Magyar Logisztikai, Beszerzési és Készletezési Társaság
21. Változnak a kötelező jótállás szabályai (mit jelent a jótállás, kellékszavatosság?) (jogrolegyszeruen.hu)

Jogszabályok jegyzéke

1. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény
2. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
3. Magyarország Alaptörvénye
4. 1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről
5. 151/2003. (IX. 22.) Korm.rendelet az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról
6. 373/2021. (VI. 30.) Korm.rendelet végső előterjesztői indokolása - a fogyasztó és vállalkozás közötti, az áruk adásvételére, valamint a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására
7. 373/2021. (VI. 30.) Korm.rendelet a fogyasztó és vállalkozás közötti, az áruk adásvételére, valamint a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására
8. 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól
9. 270/2020 (VI.12.) Korm.rendelet az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003. (IX. 22.) Korm. rendelet, valamint az egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállásról szóló 249/2004. (VIII. 27.) Korm. rendelet módosításáról
10. 249/2004. (VIII.27.) Korm. rendelet az egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállásról
11. 19/2014. (IV. 29.) NGM rendelet a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények intézésének
12. 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelet a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló 19/2014. (IV. 29.) NGM rendelet módosításáról
13. 181/2003. (XI. 5.) Korm.rendelet a lakásépítéssel kapcsolatos kötelező jótállásról
14. Az Európai Parlament és a Tanács 1999/44/EK irányelve a fogyasztási cikkek adásvételének és a kapcsolódó jótállásnak egyes vonatkozásairól

15. AZ Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2394 rendelete a fogyasztóvédelmi jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről és a 2006/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
16. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/771 irányelve az áruk adásvételére irányuló szerződések egyes vonatkozásairól, az (EU) 2017/2394 rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról, valamint az 1999/44/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről
17. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/770 irányelve a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések egyes vonatkozásairól
18. BH2013. 123.
19. BH2014. 178.
20. BH2007. 155.
21. BH2013. 122.
22. BH2008. 257.
23. Kfv.II.37.507/2015/3
24. BBT/1345/2013
25. BBT/1894/2014
26. BBT/1797/2014